

Конституции Республики Казахстан – 20 лет!

«Мы, народ Казахстана, объединенный общей исторической судьбой, созидая государственность на исконной казахской земле, сознавая себя миролюбивым, гражданским обществом, приверженным идеалам свободы, равенства и согласия, желая занять достойное место в мировом сообществе, осознавая свою высокую ответственность перед нынешним и будущими поколениями, исходя из своего суверенного права, принимаем настоящую Конституцию.»

20 лет назад 30 августа путем голосования на референдуме была принята Конституция Республики Казахстан.

Конституция, Основной Закон республики, дает нам возможность жить в мире и согласии, уверенно смотреть в будущее. С первых строк в ней закреплён базовый принцип любого цивилизованного государства, её статьи изначально защищают интересы каждого из нас, декларируют наши права и обязанности.

Понятие «права человека» – многогранное. Стержень Конституции Казахстана – раздел II «Человек и гражданин», в котором определены и гарантируются основные права и свободы личности. У нас немало прав: на жизнь, личную свободу, частную жизнь, неприкосновенность жилища, национальную принадлежность, свободу передвижения и места жительства, свободу слова и творчества, труд, здоровую окружающую среду, образование, право объединения с единомышленниками, право на мирные собрания и митинги, право участвовать в управлении делами государства, право избирать и быть избранным, на равный доступ к государственной службе и так далее, вплоть до права уплачивать налоги и сборы. Наконец, есть у нас имущественные права, право на частную собственность. По степени защищённости прав и свобод человека и гражданина Конституция нашей страны полностью соответствует высоким международным стандартам, прежде всего – Всеобщей декларации прав человека, принятой ООН в 1948 году, а также подписанному Казахстаном пакту о гражданских и политических правах.

Казахстан – особенное полиэтничное государство. То, что в других странах является потенциальным источником разногласий и конфликтов, у нас служит делу единения и развития. «Этнокультурное многообразие Казахстана – это наше преимущество, – неустанно подчеркивает Президент страны Нурсултан Назарбаев. – Это потенциал развития».

С первых же дней установления суверенитета Президент Казахстана провозгласил сохранение межэтнического согласия в качестве основополагающего принципа государственной политики, потому что это, в первую очередь, – безопасность.

**РАСШИРЯЕМ
ГРАНИЦЫ ПОЗНАНИЯ**

6 стр.

**Мы помним наших
героев**

8 стр.

Путь к цели

9 стр.

**«БКМУ
Серпіндіктерінің
серпінсі»
16-бет.**

Айтыстың ақтангері атанған ақын қыз

М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің магистр-оқытушысы Мусина Жансая Ғалымжанқызын Қазақ хандығының 550 жылдығына арналған, Хан ордасында өткен «Тарихы терең Қазақ елі» атты республикалық айтыста топ жарып, бас жүлде алуымен университет ұжымының атынан шын жүректен құттықтаймыз. Жайықтың Жансаясының жыр додасында маржан сөзімен өңір жұртшылығын тағы бір тәнті еткені айқын.

Жансая Ғалымжанқызына қазақтың рухани мұрасы – айтыс өнеріне өзіндік өрнек салып, тек Ақ Жайықтың ғана емес, өрелі өнер төрінің Жансаясы болуына тілектеспіз.

Университет ұжымы

Конституцияға 20 жыл

М. Өтемісов атындағы БҚМУ-да 25-тамыз күні ҚР Конституциясының 20 жылдығына орай салтанатты жиын өтті. Салтанатты жиында сөз алған БҚМУ ректоры ҚР Конституциясының 20 жылдық мерейтойымен университет ұжымын құттықтады. Жиында т.ғ.д., профессор, университеттің бірінші проректоры Ә.С. Тасмағамбетов және оқытушылар баяндама жасады.

Елбасы «Нұрлы Жол – болашаққа бастар жол» атты жолдауында «Менгілік Ел» болудың маңыздылығын тағы да баса атап айтқан болатын. Осы көзекті жолдауында 2015 жылы елімізде ресми түрде төрт мерекені атап өтетінін де атап көрсеткен еді. Бұл мерекелердің ел тарихында алатын орны ерекше. Солардың ішінде Қазақстан Республикасының Конституциясына 20 жыл толуы елімізде көң көлемде атап өтілуде.

Конституция - әрбір елдің заңдарының қолбасшысы, негізгі заңы. Конституция – егемен еліміздің мемлекеттілігін, тәуелсіздігін, демократиялық құндылықтарын айғақтайтын бірден-бір құжат.

Осыдан жиырма жыл бұрын, 30 тамызда Қазақстан халқы тарихи шешім қабылдап, еліміздің құқықтық өміріндегі жасампаз жаңа дәуіріне қадам басқан еді. Содан бері қарай тәуелсіздігіміздің тірегіне айналған Ата заң - мемлекет пен қоғамдағы барлық саяси-экономикалық, әлеуметтік реформалардың ілгері басуына, дамудың қайнар бастауына айналды. Өткен 20 жылдағы мемлекет пен қоғамның дамуындағы өзгерістер - демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет ретінде орнығу талпыныстарының бәрі - Ата заң қағидалары негізінде жүзеге асырылып келеді. Ата Заңды қабылдай отырып, Қазақстан халқы мемлекеттік биліктің бірден-бір қайнар көзі - өзінің егемендік құқығын іске асырды. Біз осылайша Конституцияда негізі қаланған құқықтық мемлекетті және азаматтық қоғамды қалыптастыру жолын тандап алып, болашаққа тура бастайтын жол таптық.

Конституция — әлеуетті бірлік пен болашақ жетістіктерге жол ашатын алтын кілт. Сондықтан заңмен жүру, заңды сыйлау - әр азаматтың борышы. Тәуелсіз Қазақстан азаматтарының құқықтары мен бостандықтарын қорғай отырып, Конституция білім алуға, ерікті еңбек етуге, өз азаматтығымызды ашық білдіруге құқық берді.

Еліміздің Ата Заңының негізгі құндылықтары

ретінде адам және адамның өмірі, құқықтары мен бостандықтары, халық бірлігі және ортақ тарихы тағдырлас барлық ұлт өкілдерін қазақ жерінде біріктіру болып танылған. Конституцияның «Біз, ортақ тарихи тағдыр біріктірген Қазақстан халқы...» деп басталуы да тегін емес.

Ата Заңда барлық қазақстандықтарға ортақ құндылықтар бекітілген. Бұл - жүздеген этнос, ондаған діни қауым өкілдері тату-тәтті, достық пен келісімде өмір сүріп жатқан қазақ жерінің қасиеттілігі мен біртұтастығы. Сонымен қатар мұнда азаматтарды ұлты, тілі, діні немесе көз келген өзге жағдаяттар бойынша кемсітуге қатаң тыйым салынуы. Осы құндылықтардың негізінде басты конституциялық ұстанымдар — бейбітшілік пен тұрақтылық, бүкіл халықтың игілігін көздейтін экономикалық даму қамтамасыз етіледі.

Бүгінгі таңда қоғамдық келісім мен халықтың бірлігі - еліміздің бас байлығы және өзгелерге үлгі боларлық ең қымбат қазынасы. Қазіргі қолданыстағы Конституцияның арқасында кез келген қоғам үшін аса маңызды болып табылатын мәселелер шешімін тапты: мызғымас мемлекеттігіміз орнап, халқымыздың әлауқатының өсуіне жағдай жасалды, республика халықаралық қоғамдастықтағы өзінің лайықты орнын алды. Тәуелсіз Қазақстанның әр азаматы мемлекеттің ұстанған бағыты мен даму жолының тиімді және қауіпсіз екендігіне көз жеткізді. Бірлік пен келісім, саяси жігерлік, даму стратегиясының басымдықтарын анық түсіне білу - мұның бәрі «қазақстандық даму жолын» сипаттайтын көріністер және олардың барлығы конституциялық нормалардан бастау алады.

Бұл тұрғыда елімізді мекен еткен барлық этностарды азаматтық және рухани-мәдени тұтастық негізінде топтастыруға, қазақстандық жарасым-дылықты, патриотизмді қалыптастыруға негізделген қазақстандық бағыт оларды ортақ мүддеге ұйыстырып, бүкіл әлем мойындаған және үлгі санайтын үрдіске айналды.

Еліміздің Ата Заңында экономикадағы тұрақтылықты, халықтың әлеуметтік жағдайын жасауды басты назарға алу да көзделген.

Тыныштық, тұрақтылық, ынтымақ атты ұлы құндылықтарға негізделген Ата Заңымыз ел бірлігін қамтамасыз етіп, елге ырыс, жақсы тұрмыс әкеліп отыр. Бүгінгі еліміз қол жеткізген барлық жетістіктеріміз бен жеңістеріміз де осы Конституцияның жемісі.

Өткен 20 жыл ішінде қоғам мен биліктің тұрақтылығын қамтамасыз етуде Конституциялық принцип және оның нормасы еліміздің тәуелсіздігін, экономикалық реформасын нығайтудың басты құралына айналды. Елімізде заңдылық пен конституциялық тәртіптің салтанат құруы негізгі бағыт саналады. Заңдылықты бұлжытпай орындау немесе сақтай білу жауапкершілігі Қазақстанның тұрақты дамуына жағдай жасай отырып, мемлекетіміздің өзекті деген бағыт-бағдарындағы барлық құқықтық қызметтің өркен жаюына жол ашып берді. Ал әрбір азамат өзін мемлекет міндеттің түрде қорғайтынын нық сезінді, Конституциялық заңдылық азаматтар мен адамдардың құқығына және бостандығына нақты кепілдік беретініне көміл сенді.

Ата Заңымыз бойынша Президент – елді жаңғыртудың бастамашысы және іске асырушысы, Конституцияның сенімді кепілі. Осы орайда өткен күндерге көз жіберсек, ел егемендігін алғаннан бергі уақыт ішінде Елбасының басшылығымен Конституциялық және құқықтық жүйені эволюциялық тұрғыда сатылап реформалау нәтижесінде мемлекеттік биліктің теңгерімді де тиімді жүйесі қалыптастырылды.

Ең бастысы, Қазақстан Тәуелсіздігінің 20 жылдан аса уақыт дамуындағы бүгінгі жетістіктерінің баршасы Ата заңымыздың тиімділігін анық айқындап отыр. Конституция 20 жылдан аса тәуелсіз дамуға сеп болып қана қойған жоқ, құжаттың нормативтік әлеуеттері де халыққа талай қызмет етіп, демократиялық, құқықтық мемлекеттіліктің одан әрі беки түсуіндегі ілгерілеу жолында мығым заңдық негіз болып қала бермек. Осы тұрғыдағы ойымызды Елбасының сөзімен аяқтасақ: «Конституцияны қатаң ұстану - бұл мемлекеттіліктің табысты дамуының және қоғамдағы азаматтық келісімнің негізі. Ол бойынша өмір сүру - бұл демократияның ең жоғарғы мектебі. Бұл мектептен барлығымыз өтуге тиіспіз. Біздің міндет - Конституцияға аса ұқыптылықпен қарау. Өзіміздің елімізді, өзіміздің тарихымызды, өзіміздің жетістіктерімізді қалай құрметтесек, оны да солай аялауымыз керек. Конституцияны сыйлай білмесек, оның талаптарын мүлтіксіз орындай алмасақ, онда қоғамдық келісімге, тәртіпке, бейбітшілікке және тыныштыққа жету мүмкін болмайды, яғни мұндай жағдайда Отанның ырыс-берекелі болашағы туралы айтудың да қажеті жоқ».

Қорыта айтқанда, Ата Заңда көрсетілген саяси, әлеуметтік экономикалық және құқықтық міндеттерді жүзеге асыруға бағытталған мақсаттар тәуелсіздіктің арқасында еңсесін тіктеген қазақ елінде қай салада болмасын жемісті жүзеге асырылуда. Бүгінгі таңда саяси салмақты, экономикасы еңселі, әлеуметтік жағдайы қуатты, халқы тату, қорғанысы бекем, болашағы жарқын еліміз Ата Заңның аясында өркендетті елдермен терезесі тең ел атанды.

«Күллі халықтың талқысынан өтіп, ел игілігіне айналған Ата Заңымыз біздің еліміздің басты тұлқжаты болып саналады. Конституция - аралы азаматтығымыздың айғағы, жарқын болашағымыздың бұлжымас бағдары. Ол егемендігіміздің алтын арқауы, толағай табыстарымыздың бастау қайнары», деген Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың сөзі әр қазақстандық үшін айнымас ақиқат.

Конституция - біздің шынайы өміріміз бен әлемдік деңгейдегі беделіміздің айқын көрінісі, жарқын болашағымыздың кепілі.

Сегодня Основной закон – наша Конституция – является фундаментом успешного пути Казахстана в XXI-м веке.

Конституция – творение единой всенародной воли. Благодаря Основному закону мы уверенно преодолели рубеж исторических эпох. Впервые на древней казахской земле создано стабильное, крепкое, процветающее государство. Мощь нашего единства – это истинное богатство всех поколений нашего народа. Граждане Казахстана живут в мире и дружбе под общим стягом Независимости.

Мы вместе построили новую страну. Здесь нашли общий язык культуры Востока и Запада.

Всего за 20 лет мы создали успешную экономику. Сегодня Казахстан уверенно входит в число 50-ти наиболее динамично

развивающихся стран мира. Со дня принятия Конституции минуло 20 лет, она достойно прошла испытание временем, доказав свою жизнеспособность.

Опираясь на ключевые положения Конституции, мы провели жизненно важные для страны преобразования: построили рыночную экономику и заложили основы демократического общества. Казахстан стал известным на международной арене и занял достойное место среди мировых экономических систем.

Безусловно, все это стало возможным благодаря твердой политической воле Президента страны - Лидера Нации Нурсултана Абишевича Назарбаева, а также сплоченности и единству казахстанского народа.

В этот знаменательный день искренне поздравляю всех с праздником Основного Закона, желаю доброго здоровья, мира, семейного благополучия и больших успехов во имя дальнейшего процветания и развития нашей Родины!

**А.С.Тасмағамбетов,
д.и.н., профессор,
первый проректор**

ОБЕСПЕЧИТЬ ЕДИНСТВО ОБЩЕСТВА

Очень символично, что мы празднуем 20-летний юбилей нашей Конституции в Год Ассамблеи народа Казахстана. В Основном Законе страны 11 статей напрямую связаны с обеспечением единства нашего общества. Важнейшим институтом, обеспечивающим это единство, является Ассамблея народа Казахстана. На уровне нашего университета, да и всей Западно-Казахстанской области свой вклад в решение этой задачи вносит кафедра АНК ЗКГУ.

В наступающем учебном году членам кафедры, всему профессорско-преподавательскому составу университета необходимо продолжить работу по координации, методологическому и методическому обеспечению учебно-воспитательного и научно-исследовательского процессов в университете в сфере межнациональных отношений, оказанию систематического содействия реализации государственной этнополитики, как в самом вузе, так и в Западно-Казахстанской области. Высшая школа является основополагающей базой общественной, культурной, политической и духовной подготовки студентов к будущей профессии.

Исходя из того, что Ассамблея народа Казахстана, как институт казахстанской политической системы может внести и уже вносит свой вклад в осуществление, прежде всего, четвертой институциональной реформы Плана нации – 100 шагов Н.А. Назарбаева – «Идентичность и единство», кафедре следует принять активное участие в проведении данной реформы и сосредоточиться на формировании и укреплении в сознании молодежи ярко выраженного чувства казахстанского патриотизма, гражданской идентичности, гордости за свою страну, уважения её Конституции.

Проводимые кафедрой мероприятия по формированию гражданской культуры наших студентов должны иметь просветительский (образовательный) и воспитательный характер. Данные мероприятия следует проводить с совместным участием представителей разных национальностей, используя разнообразные организационные формы (беседы, дискуссии, дебаты и т.д.) и средства (интернет, телевидение, газеты, журналы, брошюры, буклеты, рекламные плакаты, видеофильмы и пр.), активно привлекая к участию в них известных и авторитетных граждан, представителей национально-культурных объединений. Родина... это дом, семья, родители, дети, родственники, друзья, коллеги по работе. Это моя улица, мой двор, мой город. Наши предшественники сохранили и оставили нам огромную и богатую страну, и задача нынешнего поколения, преумножить эти богатства и достижения нашего государства.

Конституция в этом плане дает не только огромные права, но и ставит перед нами большие обязанности. Все это выполнимо только тогда, когда мы вместе.

**В.Ю.Салов,
руководитель кафедры АНК**

СТРАНИЦЫ ВОЕННОЙ ИСТОРИИ

28 августа ЗКГУ им. М.Утемисова посетили представители экспертной группы по изучению военной истории Казахстана Министерства обороны РК полковник, кандидат военных наук Мукашев Алибек Аманбаевич и подполковник Асыллов Нуртаза Турарбекович.

Они ознакомились с экспозицией военно-исторического музея университета, побеседовали с его руководителем профессором, к.и.н Павлом

Романовичем Букатиним.

История Казахстана, как и военная история нашей молодой страны, является наследницей истории КазССР в составе Советского Союза. Материалы, собранные в военно-историческом музее, заинтересовали гостей. По словам военных, Министерство обороны создало экспертную группу, в которую вошли военные историки. Цель группы - сбор материалов для музея и написания истории военного дела республики.

Офицеры выразили глубокую благодарность хранителю военной истории ЗКГУ Павлу Романовичу за проделанную работу, о чем оставили запись в книге благодарностей музея.

По результатам рейтинга независимого казахстанского агентства по обеспечению качества в образовании среди 60 вузов республики сайт ЗКГУ им. М.Утемисова занял 8 место.

- Это большое достижение IT-специалистов и университета в целом. В прошлом году по результатам рейтинга среди 71 вуза Казахстана наш вуз стоял на 44-ой позиции. Нас это не могло устроить. И надо сказать, что 44-ое место сильно подстегнуло специалистов нашего

поддержку сайта, Роза Кадрова, Айгерим Кажалиева и Дана Бержанова занимались пересохранением файлов в правильном формате, продвижением его в соцсетях, регистрировали сайт в различных интернет-каталогах. Продолжаются работы по публикации контента на сайте.

- Университетом приобретен модуль web-ирбис, который позволит опубликовать электронный каталог библиотеки в сети интернет, - поделилась планами Валия

Восьмые среди 60 вузов

отдела. Начали с того, что инженеры IT провели анализ нашего сайта. Учили недостатки, сделали все для удобства пользователей, увеличили число документов в любом формате. И конечно, позаботились о дизайне - он более эргономичен, - сказал руководитель центра IT технологий Д.Ф.Габдуллаев.

Над улучшением сайта и, как следствие, повышением его рейтинга под руководством главного инженера IT-центра Валии Рамазановой работа шла почти год. Ильяс Джакупов осуществлял техническую

Рамазанова. - Это даст возможность студентам просматривать наличие необходимых книг, имеющихся в библиотеке, не выходя из дома. Кроме этого, данный модуль позволит увеличить количество страниц портала, что также скажется на рейтинге нашего сайта.

Сравнительный анализ показал стабильный рост позиций по большинству критериев. Естественно, это не предел возможностей специалистов IT-центра. Работы по улучшению рейтинга сайта ЗКГУ будут продолжены.

«Жайық – Достық өзені»

Ағымдағы жылдың 24-29 шілде аралығында «Жайық – Достық өзені» атты аталыммен Қазақстан Халық Ассамблеясының 20 жылдығына және Жеңістің 70 жылдығына арналған XIX бірлескен Жайық өзенінің бойымен Қазақстан - Ресей мәдени-тарихи, экологиялық және спорттық экспедициясы болып өтті. «Жайық – Урал» экспедициясы тарихы 1996 жылы М. Өтемисов атындағы БҚМУ түлегі қазыргі таңда Қазақстан Республикасының мәжіліс депутаты ТАРАСЕНКО Елена Ивановнаның қолдаумен бастау алған болатын. Жоғары да айтып өткендей 19 жыл қатарынан өтіп келген экспедиция өң алғаш Қазақстан территориясында бастау алып, 2001 жылдан бастап Ресей Федерациясымен бірлесіп өткізіліп келеді.

Аталған экспедицияға 2 - жыл қатысуым. Экспедиция өте жоғары деңгейде болып өтті. Бөрілі ауданы Приуральние селосынан бастау алып, Орал қаласына дейінгі аралықты жүріп өттік. Негізінен XIX бірлескен Жайық өзенінің бойымен Қазақстан - Ресей мәдени-тарихи, экологиялық және спорттық экспедициясы түрлі тақырыптарға арналғанымен де негізгі мақсаты ол Ресей және Қазақстан Республикаларының территориясынан өтетін «Жайық» өзенінің экологиялық мәселесін көтеру болып табылады. Және де 19 жылдық тарихы бар

бұл экспедицияның нәтижесі қуантарлық жастарға берері де мол. Мысалға ала отырсақ осы жылы Жайық өзені бойынша 50 тоннаға жуық құл - қорқыстан тазартылған.

Бұнымен қоса экспедиция қатысушылары болып тұрақтаған елді - мекендерде ауыл тұрғындарымен бірлесіп «Таза жағалау» акциясын өткізіп. Жайық өзенінің тазалығына өз үлесімді қостық. Бұл барша Жайық өзені жағасындағы тұрғындарға үлгі

болары анық. Оданда басқа көптеген атаулы шараларға күе болдық. Атап айтар болсақ экспедиция барысында екі ел арасында 1992 жылғы «Менгілік достық» келісімшарты аясында Қазақстан және Ресей халқы Ассамблеяларының арасындағы ынтымақтастық меморандумының алғышарты ретінде хаттамаға қол қойылды. Ал енді өзіме тоқталатын болсақ, осы құрамда болғаным өте қуаныштымын. Өлі талай осындай игі шараларға өз үлесімді қосып, еліміздің болашағы үшін, дамуы үшін өз үлесімді қосамын деген ниеттемін.

Енді кезекте 2016 жылғы өтетін мерейлі 20 жылдықты асыға күтудеміз. Мені осындай атаулы шараға қатысуыма негізгі себеп болған университетіме алғыс білдіремін.

Архат Исламғали,
Өтемисов атындағы БҚМУ жаратылыстану - география факультетінің ғылыми география мамандығының 4-курс студенті

Ғылыми кеңесте

М.Өтемисов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің 2015 жылдың 29 тамызындағы кезектен тыс ғылыми кеңесінде «Конституция - болашақ кепілі» тақырыбында бірінші проректор Ә.С.Тасмағамбетовтің баяндамасы тыңдалып, бірінші проректор Ә.С.Тасмағамбетов «М.Өтемисов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің 2015-2016 оқу жылына дайындығы туралы», стратегиялық даму және сапа департаментінің директоры О.В.Юров «М.Өтемисов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде аккредиттеу өткізу туралы», қабылдау комиссиясының жауапты хатшысы А.С.Аманбаев пен жоо-дан кейінгі дайындық бөлімінің жетекшісі Ж.К.Тастаева «2015-2016 оқу жылына талапкерлерді қабылдау қорытындылары туралы» ақпарат берді.

Университет ректоры А.С.Иманғалиев дене тәрбиесі кафедрасының доценті Құбашев Темірболатты ҚР Мәдениет және спорт министрлігінің «Дене шынықтыру мен спортты дамытуға сіңірген еңбегі үшін» тесбелгісімен марапатталуымен құттықтады.

Ректоратта Ғылыми кеңесте

Ректоратта
2015 жылдың 22 маусымында өткен М.Өтемисов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің ректоратында мониторинг және әлеуметтік зерттеулер бөлімінің жетекшісі П.А.Добряевтың «БҚМУ-дағы мониторинг және әлеуметтік зерттеулер жүйесі» тыңдалып, жоо-дан кейінгі дайындық бөлімінің жетекшісі Ж.К.Тастаева «М.Өтемисов атындағы БҚМУ магистранттарының ғылыми тағлымдамасы» және филология, тарих, экономика және құқық факультеттерінің декандары А.С.Қыдыршаев пен Г.И.Нестеренколар «Факультеттердегі оқулықтар мен оқу-әдістемелік құралдардың басылу жайы туралы» ақпарат берді. Сонымен қатар университет ректоры Иманғалиев Асхат Сәлімұлына Ұлы Отан соғысындағы жеңістің 70 жылдығына арналған халықаралық студенттік ғылыми конференцияға тарих, экономика және құқық факультеті студенттерінің белсене қатысқаны үшін Саратов мемлекеттік заң академиясының Құрмет грамотасы мен экологиялық акцияларға қатысушы үздік ұжым ретінде Батыс Қазақстан облысы бойынша экология департаменттің Алғыс хаты табыс етіліп, ауыл шаруашылығы ғылымдарының докторы, профессор Рүстенов Амангелді Рүстеновты В.И.Вернадский атындағы үкіметтік емес экологиялық қор ұйымдастырған халықаралық жобадан «Биоалуан түрлілікті сақтау мен ландшафты сауықтыру» аталымы бойынша жүлдегер медалі; республикалық пәндік олимпиада мен жаратылыстану-техникалық, әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық ғылымдар

бойынша студенттердің ең үздік ғылыми жұмысына арналған республикалық байқауда жүлделі орын алған тарих, экономика және құқық факультетінің студенттері Жасталапов Сырым Сәкенұлы, Темирбулатов Артур Нұрланұлы, Ибрашев Ербол Едігеұлына VII республикалық пәндік олимпиада «Әлеуметтану» мамандығы бойынша II орын алғаны үшін II дәрежелі диплом; Болатова Әсемгүл Болатқызына жаратылыстану-техникалық, әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық ғылымдар бойынша студенттердің ең үздік ғылыми жұмысына арналған республикалық байқауда «Әлеуметтану» мамандығы бойынша II орын алғаны үшін II дәрежелі диплом; Нұрбай Зейнегүл Біржанқызына жаратылыстану-техникалық, әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық ғылымдар бойынша студенттердің ең үздік ғылыми жұмысына арналған республикалық байқауда «Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығы бойынша III орын алғаны үшін III дәрежелі диплом (2015 ж.); Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындары студенттерінің республикалық пәндік олимпиадасында «Маркетинг» мамандығы бойынша III орын алғаны үшін III дәрежелі диплом Рясная Ирина, Саматова Айгерім, Михеева Анастасия, Пашенка Анастасия, Тресова Әсемгүлге (2014 ж.); жаратылыстану-техникалық, әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық ғылымдар бойынша студенттердің ең үздік ғылыми жұмысына арналған республикалық байқауда «Әлеуметтану» мамандығы бойынша III орын алғаны үшін III дәрежелі диплом Орынбаева Гүліс Аманкелдіқызы

мен Айднәлі Гүлайым Сағидоллақызына; жаратылыстану-техникалық, әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық ғылымдар бойынша студенттердің ең үздік ғылыми жұмысына арналған республикалық байқауда III орын алғаны үшін III дәрежелі диплом «Әлеуметтану» мамандығы бойынша Бейбітқызы Айнаш пен «Халықаралық қатынастар» мамандығы бойынша Еслямова Гүлзира Бөріқызына (2013 ж.); жаратылыстану-техникалық, әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық ғылымдар бойынша студенттердің ең үздік ғылыми жұмысына арналған республикалық байқауда жүлделі орын алған филология факультетінің студенттері Қасен Айсана Әділжанқызы - «Филология» мамандығы бойынша II орын алғаны үшін II дәрежелі диплом; Шыңғалиева Ләззат Асқарқызына «Филология» мамандығы бойынша III орын алғаны үшін III дәрежелі диплом; Құрманғазова Риза Асланқызына «Филология» мамандығы бойынша III орын алғаны үшін III дәрежелі диплом (2015 ж.); жаратылыстану-техникалық, әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық ғылымдар бойынша студенттердің ең үздік ғылыми жұмысына арналған республикалық байқауда жүлделі орын алған жаратылыстану-география факультетінің студенттері Айманова Мөлдір Ерденқызына жаратылыстану-техникалық, әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық ғылымдар бойынша студенттердің ең үздік ғылыми жұмысына арналған республикалық байқауда «Экология» мамандығы бойынша III орын алғаны үшін III дәрежелі диплом (2015 ж.); Батыс Қазақстан мемлекеттік

университетінің «Махамбет» командасына Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындары студенттерінің республикалық пәндік олимпиадасында «Химия» мамандығы бойынша II орын алғаны үшін II дәрежелі диплом (2014 ж.); Серікұлы Нұрбекке Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындары студенттерінің республикалық пәндік олимпиадасында «Химия» мамандығы бойынша 2013, 2014 жж. II және III орын алғаны үшін II және III дәрежелі диплом; Жолғалдиев Жанболат Бақытұлына Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындары студенттерінің республикалық пәндік олимпиадасында «Химия» мамандығы бойынша II орын алғаны үшін II дәрежелі дипломдар бабыс етілді (2013 ж.).

Ғылыми кеңесте

2015 жылдың 7 шілдесінде өткен М.Өтемисов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің Ғылыми кеңесінде мемлекеттік аттестаттау комиссиясы төрағаларының «2014-2015 оқу жылындағы мемлекеттік емтихандардың қорытындысы» туралы есебі тыңдалып, Ғылыми кеңес шешімдерінің орындалуын тексеру комиссиясының төрағасы Ә.С.Тасмағамбетов «II жарты жылдықтағы Ғылыми кеңес шешімдерінің орындалуы туралы» ақпарат берді. Сонымен қатар байланыс және ақпарат қызметкерлері күніне орай азаматтық қоғам институттары, жастар ұйымдары арасында өткізілген Денсаулық фестивалінде бас жүлдені жеңіп алғаны үшін БҚМУ «Ақиқат» жастар қоғамдық бірлестігіне жалпы командалық есеп бойынша арнайы кубок тапсырылды.

ЕДИНСТВО УСИЛИЙ

20 августа в ЗКГУ им. М.Утемисова состоялась круглый стол на тему «20 лет АНК – новый этап. Идентичность и единство», организованный кафедрой АНК ЗКГУ, научно-экспертной группой и АНК ЗКО РК. В работе круглого стола приняли участие руководство университета, деканы, преподаватели университета, СМИ.

Предложенная Президентом Казахстана стратегия 5-ти институциональных реформ – это ответ нашей страны на глобальные и внутренние вызовы и в то же время – это и План нации по вхождению в 30-ку наиболее развитых государств в новых исторических условиях.

Пять институциональных реформ – это пять масштабных системных задач по дальнейшей социальной модернизации нашего общества, эффективное решение которых жизненно важно для успешного развития Казахстана.

Заседание круглого стола открыл первый проректор ЗКГУ, д.и.н., профессор А.С.Тасмагамбетов. Он сказал об особой значимости проведения заседания круглого стола АНК в стенах учебного заведения,

выпускающего педагогов. В ЗКГУ проводится большая работа по АНК, открыта кафедра АНК с целью создания научной и учебно-методической базы.

«Мы обучаем и выпускаем педагогов, учителей, которые будут нести подрастающему поколению идеологию единства», – сказал А.С.Тасмагамбетов.

Модератор мероприятия директор ДСРК, заместитель председателя НЭГ АНК ЗКО, к.п.н., доцент О.В.Юров предоставил слово Г.Х.Капакову, зампреду АНК ЗКО, заведующему секретариатом. В своем выступлении он рассказал о реализации Плана нации – 100 шагов и задачах Ассамблеи народа Казахстана. Как сказал Г.Х.Капаков, казахстанцы должны

стремиться в своем развитии стать нацией единого будущего. Члены Ассамблеи активно участвуют в разъяснении законов. Главная задача – сохранение мира и общественного согласия.

В работе круглого стола приняла участие руководитель экспертно-аналитического отдела КГУ «Қоғамдық келісім» аппарата акима ЗКО А.Жумина.

Вопрос о культуре речи в своем выступлении поднял Абат Сатыбаевич Кыдыршаев, д.п.н., декан филологического факультета. Он призвал почитать язык, и родной язык прежде всего. Нельзя играть с языком, и необходимо заботиться о чистоте речи независимо от языка.

Индустриализация – ел экономикасын дамытудың бірден-бір жолы

Мемлекетімізді өркендету жолындағы саясаты бүгінде көптеген мемлекеттер үшін үлгі болуда. Қазіргі таңда әлемдік қоғамдастық Қазақстанның ұстанған саясатын, халықаралық бағыттағы қол жеткізген жетістіктерін мойындап, біліп отыр. Тәуелсіздік алған жылдардан бері алып қарайтын болсақ, елімізде Елбасы саясатының арқасында көптеген ірі реформалар, оның ішінде әлеуметтік-экономикалық, саяси-мәдени, рухани салалардағы маңызды шаруалар жүзеге асырылды. Саяси сарапшылар Қазақстанның аз уақыттағы жетістіктерін елдегі тұрақтылық, ұлтаралық достық пен толеранттылықпен байланыстырады.

Солардың бірі экономикалық өсімді қарқынды дамыту үшін және ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында « 5 реформа мен 100 нақты қадам» атты ұлттық жоспары қабылданды. Осы бағдарламаның 3 бағыты индустриализация мен экономикалық өсім деп аталады. Экономикалық өсу дегеніміз ұлттық өнімнің сан жағынан емес, сапа жағынан дамуы мен халықтың әл-ауқатын жақсарту арқылы алдыңғы қатарлы 30 бәсекелестік елдер қатарына қосылу болып отыр. Бұған жетудің бірден-бір жолы – индустриализация. Экономиканы индустриализация мен өртарапандыру арқылы біз экономиканы тұрақтандырып, әлемдік нарыққа Қазақстанда жасалған өнімдерді шығаруға мүмкіндік аламыз.

Мемлекеттік индустриализацияның 1-бесжылдығы аяқталып, екіншісіне аяқ басты. Яғни бұл кезеңде әрі қарай өнеркәсіпті жаңғыртып, жаңа өнеркәсіп жаңа экономиканы құру өз жалғасын табады.

Ал Индустриализация бағдарламасының алғашқы бесжылдығының нәтижелеріне келсек, 2010-2014 жылдар аралығында Қазақстанда бұрын мүлдем өндірілмеген мүлде жаңа 400 өнім түрі игерілді. Тау-кен өндіру саласының ІЖӨ-дегі үлесі 16,5 пайызға азайды. Ал өңдеуші секторда Қазақстан Тәуелсіздігінен бергі уақытта экономикаға салынған барлық шетелдік инвестицияның 70 пайызын Индустриализацияның алғашқы бесжылдығында алды. Тұтастай алғанда бес жыл ішінде Индустриализация картасында 770-тен астам жаңа кәсіпорын іске қосылды. Жоғары білікті, лайықты еңбекші мен жаңа деңгейдегі 75 мың тұрақты жұмыс орны құрылды. Ал осының арқасында өнеркәсіптік секторда жұмыс істейтін қазақстандықтардың жалпы саны 1 миллионнан асты.

Қазақстанда бұрын шығарылмаған демекші, индустриализацияның бірінші бесжылдығында

экономиканың машина жасау, мұнай өңдеу, электр энергетикасы секілді жаңа ірі салалары пайда болды. Айталық, осы жылдар ішінде машина жасау саласында теміржол вагондарын шығару 10 есеге, дизельдік локомотивтер 2,5 есеге артты, отандық автоөндірісте жеңіл автокөлік шығару 12 есеге, тракторлар 6 есеге көбейді. Мұнай қондырғыларын шығару бұған дейінгі көрсеткіштен 3 есеге өскен. Индустриализация инфрақұрылым базасының көңөюіне де өзінің ықпалын тигізді: 4 мың шақырымнан астам автожолдар, 1700 шақырым теміржолдар салынды.

Осы алғашқы 5 жылдық ішінде халықаралық сарапшылардың пікірінше Қазақстанда инновациялық дамудың нағыз серпілісі болды.

Ал, индустриализацияның екінші кезеңінде Қазақстанда бұрын шығарылмаған жаңа тауар түрлері өндіріліп, елдің экспорттық қуатын ұлғайтатын нысандар бой көтереді.

Бүгінгідей қиын қыстау кезеңінде индустриализацияның қандай бағытына назар аудару қажет?

Шындығында индустриализацияның қазіргі кезеңі үлкен кедергілерге тап келіп отыр және әлемдік экономикада жаһандық сауда тетігінің белді мүшесі болып отырған Қытайда экономика өсімі шабандары.

Осының бәрі айналып келгенде Қазақстандағы индустриализацияға өз кесірін тигізбей қоймайтыны ақиқат. Дегенмен осындай қиындықтарға қарамастан экономика өсімі жалғасып келеді. Мысалға: биылғы жылдың 5-айында өнеркәсіптік өнім көлемі 0,5 пайыз, тау-кен өнеркәсібінде 1 пайызға, өңдеу өнеркәсібінде 0,2 пайыз өскенін айтуға болады.

Сонымен индустриализацияның екінші бесжылдық кезеңінде шешілетін маңызды міндеттерге келсек, онда Елбасы ең бірінші кезекте аталған саясат аясында жұмыссыздық мәселесін ұтымды шешуді алға тартады. Бүкіл

әлем қазір ең бірінші кезекте жұмыссыздықты жойғысы келеді. Сарапшылардың бағалауы бойынша, Жер бетіндегі адамдардың басым көпшілігі лайықты жұмыстың, лайықты жалақының болуын тілейді екен», Бұл ретте, Елбасы жақсы жұмыс миллиондаған адамдар өміріндегі әлеуметтік лифт болып табылатынын атап өтті. Яғни, Президенттің айтуынша, жаңа, өнімді жұмыс орындарын көбірек аша алған мемлекет қана жеңіске жетеді. Сосын жұмыс орындарын ашуда шағын және орта бизнеске түсер салмақ маңызды.

Тұтастай алғанда, Президент индустриализацияның екінші кезеңінде экономика саласында өршіл міндеттерді жүзеге асыруды алға тартады. Соның ішінде, 2020 жылға қарай жоғары технологиялық өнім үлесі ІЖӨ-нің 1,5 пайызынан 5 пайызына дейін өсуі тиіс.

Айта кетерлігі, индустриализацияның екінші бесжылдығы «Нұрлы жол» Жолдауымен ұштасып, жаңа экономикалық саясаттың аясында инфрақұрылымдар қалыптастыру жұмыстарымен қатар қолға алынған болатын.

Дегенмен, екінші бесжылдықтың бұдан да өзге ерекшелігі – индустриализация саясатының бүгінгі кезеңі әлемдік ахуалдың күрт күрделенген тұсына деп келді. Түрлі геосаяси қатерлер, алпауыт мемлекеттердің өзара санкциялары, мұнай мен металл бағасының өлемдік нарықта құлдырауы бұл ел экономикасына өз әсерін тигізіп отырғаны белгілі.

Қорыта келе елдегі индустриализация да, «Нұрлы жол» бағдарламасы да алдағы уақытта ел игілігін арттырып, өңірлерді дамытып, алып инфрақұрылымдарды іске қосады. Соның ішінде Елбасы айқындаған 5 институттық реформаны жүзеге асыру жөніндегі «100 нақты қадам» ұлттық жоспары аясында құрылыс, жер қойнауын пайдалану, энергетика және тасмалдау салаларындағы реттеу ісі озық халықаралық тәжірибелерге сәйкестендірілмек. Ендеше мұндай реформалар Қазақстанды алдыңғы 30 елдің қатарына қарай дамыту үшін сапалық тұрғыдан жаңа жұмыстар жасауға септігін тигізбей сөзсіз.

М.Ю.Жумағалиева,
аға оқытушы, магистр

ИДЕНТИЧНОСТЬ И ЕДИНСТВО: СОЦИАЛЬНО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ИДЕНТИФИКАЦИЯ СОВРЕМЕННЫХ КАЗАХСТАНЦЕВ КАК ФАКТОР МОДЕРНИЗАЦИИ КАЗАХСТАНСКОГО СОЦИУМА

АНК как важный институт казахстанской политики может внести и уже вносит свой вклад в осуществление, прежде всего, IV институциональной реформы Плана нации – 100 шагов Н.А. Назарбаева – «Идентичность и единство». Основное содержание этой реформы заключается в формировании и укреплении казахстанской гражданской идентичности.

Социально-политическая идентификация является необходимым механизмом политической социализации. Именно от того, кем в социально-политическом отношении тот или иной индивид себя в первую очередь ощущает и осознает (гражданином своей страны, представителем своего этноса, носителем той или иной религии или идеологии, жителем определенной местности, членом рода, клана, представителем той или иной цивилизации и пр.), в значительной мере зависит его политическая практика. Социально-политическая идентификация – это своего рода каркас, вокруг которого выстраивается «политическая личность». Тот или иной характер этой идентификации (иерархия идентичностей) определяет характер самой личности, её представления о своём месте в окружающем мире, отношение к нему, её ценностные ориентации, установки и действия.

Говоря о политической модернизации казахстанского общества, формировании и укреплении в нём демократических институтов, следует иметь в виду, что с точки зрения корифеев транзитологии необходимым предварительным условием успешного перехода к либеральной демократии следует считать «национальное единство». Отсутствие такого единства свидетельствует о наличии в стране так называемого кризиса идентичности, являющегося одним из основных кризисов политической модернизации, создающим серьёзные проблемы для модернизирующегося социума, каковым и является казахстанское общество.

Как утверждал классик транзитологии Д.А. Растоу «понятие “национальное единство” не содержит в себе ничего мистического типа плоти и крови <...> и ежедневных обетов верности им, или личной тождественности в психоаналитическом смысле, или же некой великой политической миссии всех граждан в целом. Оно означает лишь то, что значительное большинство граждан потенциальной демократии не должно иметь сомнений или делать мысленных оговорок относительно того, к какому политическому сообществу они принадлежат». Следовательно, важным

показателем состояния «национального единства» выступает именно «гражданская идентичность», которая проявляется в ощущении и осознании гражданами своей принадлежности к определенной политической системе.

Очевидно, что чем выше уровень гражданской идентичности у населения страны и, соответственно, больше потенциал «национального единства» в обществе, тем стабильнее государство и шире перспективы его успешной демократизации. Не случайно, например, американский политолог В.Л. Хесли отмечает, что «все либеральные теоретики сходятся в том, что в условиях, когда граждане идентифицируют себя не столько с этническими подгруппами внутри страны, сколько с более общим, всеохватывающим государством, острота и разрушительные последствия политических разногласий сокращаются, а сплочённость возрастает».

Таким образом, уровень «гражданской идентичности» населения страны является её весьма значимой политической характеристикой и вполне может (и должен) быть измерен. Попытки таких измерений, начиная с середины 90-х годов, время от времени предпринимаются разными казахстанскими исследователями. Использование в их ходе неодинаковых «линеек» (исследовательского инструментария) не позволяет делать корректные сравнения полученных результатов.

При этом следует учитывать, что современный глобализирующийся мир переживает острый мировоззренческий и ценностный кризис. Причём, массированно распространяются в глобальном информационно-культурном пространстве, теперь не только и не столько «вненациональные» («универсальные»), «западные» идеи и ценности либерального характера, но и идеи, ценности исламского фундаментализма, имеющие ярко выраженный радикальный и тоталитарный характер (призывающие к джихаду, поддержке ИГИШ, созданию всемирного халифата и т.д.), которые так же претендуют на «вненациональность». Внесение и первых из них и особенно вторых в сознание молодых казахстанцев не только не будет способствовать укреплению у них казахстанской (гражданской) идентичности, а будет расшатывать её и разрушать.

Поэтому очень важной в контексте всего вышесказанного является позиция Президента Казахстана, главного идеолога казахстанской модернизации и евразийской интеграции – Н.А. Назарбаева. Выступая на XVI съезде партии Нур

Отан, Президент Казахстана в качестве одной из наиболее актуальных для нашего общества задач обозначил следующую: «...Необходимо дальнейшее укрепление казахстанской идентичности. Она должна основываться на принципе гражданства. Все граждане должны пользоваться одним объемом прав, нести один груз ответственности и иметь доступ к равным возможностям. Консолидирующие ценности на базе идеи Мәңгілік Ел – это гражданское равенство; трудолюбие; честность; культ учёности и образования; светская страна – страна толерантности. В этом случае гражданство будет самым надёжным фундаментом устойчивого и успешного государства».

Конкретизируя содержания этой задачи и подчёркивая её принципиальную значимость, он заявил: «Наша главная цель, чтобы казахстанцы ставили новые общенациональные ценности – верховенство права, государственные традиции, казахстанские ценности – выше своих этнических поведенческих моделей. Объединяющей для всех казахстанцев выступает евразийская идея, которая реально синтезирует в казахстанце лучшие качества и азиата, и европейца».

Таким образом, есть основания полагать, что занимаясь гражданским образованием современной казахстанской молодёжи, проводя соответствующую работу по воспитанию у её представителей государственного патриотизма, необходимо целенаправленно, систематически и высокотехнологично формировать и укреплять у них казахстанскую (гражданскую) идентичность.

Только при приоритете в политическом сознании молодых казахстанцев именно такой идентичности, государственный патриотизм может стать органичной частью их идеологии и психологии. Наличие в ментальности казахстанской молодёжи такого компонента должно обеспечивать её устойчивый иммунитет к разного рода экстремистским, деструктивным идеям и практикам. Казахстану сейчас очень нужны не просто хорошо обученные профессионалы, а ещё и патриоты, носители гражданской политической культуры, которые тесно связывают своё будущее с будущим своей страны.

Поэтому, проводя воспитательную работу со студентами, следует обращать особое внимание на укрепление у них казахстанской гражданской идентичности, формирование в их сознании с одной стороны установки на толерантность в сфере межэтнических и межконфессиональных отношений, с другой

стороны – устойчивой невосприимчивости («иммунитета») к социальной деструкции, к идеям, высказываниям и действиям, направленным на возбуждение национальной и религиозной вражды или розни, утверждающих исключительность, превосходство либо неполноценность граждан по признаку их отношения к тому или иному этносу или религии, «нулевой терпимости» к их проявлениям. И тогда мы действительно будем вправе гордиться тем, что вносим свой, пусть небольшой, вклад в формирование единой казахстанской нации, в укрепление в нашем обществе национального единства.

Успешное развитие нашей страны, благополучие её граждан в очень большой степени зависит от наличия в ней именно национального единства. А оно будет действительно прочным, когда все мы – казахи, русские, татары, украинцы, чеченцы, армяне, азербайджанцы и многие другие, считающие Казахстан своей Родиной, не забывая о своей этнической принадлежности, культурной самобытности будем ощущать и осознавать себя в первую очередь именно казахстанцами, гражданами РК.

П.А.Добряев,
руководитель отдела мониторинга и социологических исследований

АССАМБЛЕЯ НАРОДА КАЗАХСТАНА - УНИКАЛЬНЫЙ ИНСТИТУТ МЕЖКОНФЕССИОНАЛЬНОГО И МЕЖЭТНИЧЕСКОГО СОГЛАСИЯ

2015 год для нашей страны, независимого Казахстана, - особый юбилейный год, в течение которого Правительством совместно с Ассамблеей народа Казахстана по поручению Президента РК Н.А. Назарбаева, данному на XXI сессии Ассамблеи, реализуется Национальный план мероприятий по проведению Года Ассамблеи народа Казахстана и 20-летия Конституции.

«Это два великих события, составляющие единую связь в нашей летописи», - отметил Глава государства на XXI сессии Ассамблеи народа Казахстана - Именно Ассамблея на двух своих первых сессиях поддержала принятие Конституции в 1995 году. Она первой из всех общественных институтов призвала народ проголосовать на референдуме за Конституцию. Я это не забуду и благодарен за это. Поэтому предлагаю объявить следующий 2015 год - Годом Ассамблеи народа Казахстана».

В нынешнем году Казахстан празднует 20-летие Ассамблеи народа Казахстана. За это время АНК превратилась в консолидирующий надполитический орган поистине народного суверенитета. Как показывают данные соцопроса, 97,5% казахстанцев считают, что АНК действительно представляет интересы всего нашего народа.

Ассамблея народа Казахстана стала вечной хранительницей единства нашего многонационального народа. Она утверждает в сознании казахстанцев великие общие ценности: единство, стабильность, толерантность, всеобщий труд, патриотизм.

Ассамблея народа Казахстана - это

главный и прочный фундамент мира, согласия и дружбы всех этносов, живущих в Казахстане. Своей кропотливой повседневной работой АНК формирует у граждан высокую ответственность и гордость за нашу вечную Родину - Мәңгілік Ел, идет в авангарде созидательного труда по реализации Стратегии «Казахстан-2050», Новой экономической политики «Нурлы Жол».

Сегодня Ассамблея консолидирует деятельность 820 этнокультурных объединений. Они на местах помогают утверждать в обществе национальную идентичность на основе принципа гражданства, единых идеалов и равных возможностей. Консолидированная деятельность АНК опирается на бескорыстный труд 70 тыс. активистов по всему Казахстану. Всего же в АНК задействован более 3 млн. казахстанцев всех этнических групп страны.

Построение нации единого будущего значилось одной из главных целей предвыборной платформы Нурсултана Назарбаева «Современное государство для всех: пять институциональных реформ» на президентских выборах 2015 года. Решение этой задачи Главы государства видит на пути укрепления казахстанской идентичности,

которая основывается на принципе гражданства. Ведь гражданская национальная идентичность совершенно необходима для такого многонационального общества, каковым является Казахстан.

«На сегодняшний день под единым крылом Ассамблеи области активно работают более 4000 единомышленников, которые своим ежедневным трудом доказывают, что единство, сплочённость и взаимопонимание - это значимые истины в построении нации единого будущего» - отметил аким ЗКО Н. А. Ногоев.

Если говорить о работе АНК, то у нас на территории Западно-Казахстанской области проживают представители около 90 этносов, работают 45 этнокультурных объединений, огромную роль играет молодежное крыло Ассамблеи. Его члены участвуют во всех мероприятиях на областном, республиканском и международном уровнях, проводят большую работу по укреплению единства и межнационального согласия среди молодежи.

В Уральске при Западно-Казахстанском государственном университете им. М.Утемисова открылась кафедра Ассамблеи народа Казахстана.

Сейчас на кафедре преподаются этнопедагогика, этнопсихология, социология, политология, также намечается создать комплекс уникальных дисциплин для решения общественных задач Ассамблеи.

В Научной библиотеке ЗКГУ

им.М.Утемисова постоянно проводятся выставки, посвященные АНК. Одна из них под названием «Бір халық - бір ел - бір тағдыр».

Т.Е.Алибекерова,
руководитель научной библиотеки

РАСШИРЯЕМ ГРАНИЦЫ ПОЗНАНИЯ

Академическая мобильность стала одной из важнейших составных частей процесса интеграции казахстанских вузов и науки в международное образовательное пространство. Основной целью академической мобильности является получение разностороннего образования по выбранной специальности, расширения познаний студентов во всех областях жизни другой страны и культуры. Академическая мобильность позволяет воспользоваться богатствами мирового пространства высшего образования, впитать в себя демократические ценности, разнообразие культур и языков.

Именно поэтому, когда перед казахстанской высшей школой стоит задача модернизации, которая должна привести к повышению качества и эффективности образования, академическая мобильность студентов становится особенно актуальной.

В рамках внешней академической мобильности за 2014-2015 учебный год в вузах-партнерах дальнего и ближнего зарубежья прошли семестровое обучение 78 студентов и 5 магистрантов: в Лондонской Академии менеджмента (Великобритания, г. Лондон) - 4 студента; в государственном университете долины Миссисипи (США, г. Итта-Бена) - 2 студента; в университете им. Отто фон Герике (Германия, г. Магдебург) - 4 и 1 магистрант; университет им. Иоганнеса Гутенберга (Германия, г. Майнц) - 1 студент и 2 магистранта; в Александрийском технологическом университете

(Греция, г.Салоники) -1; в университете им. Казимира Великого (Польша, г.Быдгощ) -1; в университете им. Николая Коперника (Польша, г. Торунь) -1студент; в Башкирском государственном педагогическом университете им. М.Акмоллы (РФ, г. УФА) - 8 студентов и 2 магистранта; в Астраханском государственном университете (Россия, г. Астрахань) - 2 студента; в Калмыцком государственном университете (РФ, г.Элиста) - 44 студента; в Оренбургском государственном педагогическом университете (Россия, г. Оренбург) - 3студента; в Саратовской государственной юридической академии (Россия, г.Саратов) - 5; в Ульяновском государственном педагогическом университете им. И.Ульянова (Россия, г. Ульяновск) - 2 студента.

По входящей академической мобильности в ЗКГУ прошли семестровое обучение 24 студента из ближнего зарубежья: из Башкирского

государственного педагогического университета им. М.Акмоллы (РФ, г. Уфа) - 2 студента; из Астраханского государственного университета (Россия, г. Астрахань) - 2 студента; из Калмыцкого государственного университета (РФ, г.Элиста) - 9 студентов; из Оренбургского государственного педагогического университета (Россия, г. Оренбург) - 5 студентов; из Саратовской государственной юридической академии (Россия, г.Саратов) - 5; из Ульяновского государственного педагогического университета им. И.Ульянова (Россия, г. Ульяновск) - 1 студент.

Реализованы совместные образовательные программы с 20 вузами дальнего и ближнего зарубежья; по двудипломному образованию с Российским Университетом Дружбы Народов (Россия, Москва) по специальностям магистратуры «Стратегический менеджмент», «Юриспруденция»; подписаны договора о двудипломном образовании с Лондонской Академией Менеджмента (Великобритания, г. Лондон).

При центре Болонского процесса организованы курсы английского языка, где прошли обучение 80 студентов.

За 2014-2015 учебный год, в рамках внутренней академической мобильности 13 студентов ЗКГУ прошли семестровое обучение в казахстанских вузах-партнерах: в Актюбинском

региональном государственном университете им. К.Жубанова (г. Актюбе) - 2 студента, в Казахском национальном университете им. аль-Фараби (г. Алматы)-1 студент, в Казахском национальном педагогическом университете им. Абая (Алматы) - 1 студент, в Южно-Казахстанском государственном университете им. М.Ауэзова (г. Шымкент) - 4 студента, в Евразийском Технологическом университете (г.Алматы) - 2 студента.

Семестровое обучение в ЗКГУ прошли 7 студентов из казахстанских вузов-партнеров: из Южно-Казахстанского государственного университета им. М.Ауэзова (г.Шымкент) - 3 студента, из Актюбинского регионального государственного университета им. К. Жубанова - 2 студента, из Евразийского Технологического университета - 2.

С 12 сентября по 19 декабря 2015 г. 2 студента из США, государственного университета Долины Миссисипи, пройдут семестровое обучение в ЗКГУ. 30 сентября ЗКГУ посетит вице президент государственного университета Долины Миссисипи – Кэтти Голден.

С 27 августа 2015 г. студентка ЗКГУ проходит семестровое обучение в государственном университете Долины Миссисипи.

Л.Садыкова
руководитель ЦБП

ГЕРМАНИЯ СТАНОВИТСЯ БЛИЖЕ

По Программе повышения квалификации преподавателей вузов Казахстана группа преподавателей ЗКГУ прошла стажировку в Международной академии управления и технологий IN-TAMT в городе Дюссельдорф, Германия.

По первому этапу программы дистанционно были освоены материалы по четырем модулям: «Технологии саморазвития, самосовершенствования, самореализации»; «Системы оценивания результатов образования включающие темы: Дивергентное мышление, контекстное обучение, личностно-ориентированный подход в обучении, эмоциональный интеллект, историко-философское основание нового направления образования в вузе: линейное и доверительное (кредитное) образование»; «Современные подходы в системе непрерывного образования»; «Технологии саморазвития, самосовершенствования, самореализации; Контроль и оценка результатов образования»; «Современные цифровые технологии в преподавании и обучении».

Успешно пройдя тестирование, преподаватели перешли на очное обучение по теме «Инновационные методы и технологии практикоориентированного обучения в

университетах Германии» с 25 мая по 3 июня. В рамках стажировки были прослушаны семинары, посвященные актуальным вопросам современного образования в условиях кредитной системы обучения и технологии практикоориентированного обучения на примере немецких университетов.

Одной из доминирующих проблем современного высшего образования является проблема проведения комплекса научно-педагогических исследований, посвященных вопросам внедрения и использования в образовательном процессе инновационных технологий, в том числе информационного характера.

Мы видим, как в последнее десятилетие в практике обучения в высшей школе происходили серьезные изменения, меняющие саму суть и подходы к образовательной практике. Во-первых, информационная эпоха, вызванная развитием телекоммуникационных технологий, ослабила позиции традиционного высшего образования как единственного источника специализированного знания; во-вторых, усложнение и технологизация во многих сферах деятельности создают новые критерии в подготовке и оценке деятельности будущих специалистов, в том числе и в образовании. Традиционный подход к обучению, при котором только преподаватель определял цели обучения, содержание и результаты, перестал работать.

Рассматривая, возможности применения прослушанного материала на семинарах в своей

педагогической деятельности, хочется отметить, что меня особо заинтересовала организация практикоориентированного инновационного обучения, обучения с помощью инновационных методов и технологий, а также оценка результатов обучения и внедрение дуальной системы в высшее образование.

Программа обучения была очень насыщенной, состоялось большое количество выездов в вузы, технопарки, научно-исследовательские центры Дюссельдорфа и Кельна, на культурную программу не оставалось времени. Но, тем не менее, нам удалось восхититься величавыми сказочными видами Кельнского собора, средневековые здания университетов и наряду с ними современная архитектурная композиция воздушных зданий. И, конечно же, чистые, блестящие окна домов и зданий, балюстрады, утопающие в цветах, зеленые газоны, реки и каналы, парки, леса и скверы, с различными видами древесных насаждений. И длинная набережная Рейна с бесконечными рядами пивных лавок.

Дюссельдорф очень красивый, уютный, спокойный город, с которым нужно знакомиться не спеша, поэтому я загадала обязательно вернуться в этот чистый зеленый город и насладиться им сполна.

Г. С Кайсағалиева,
к.б.н., руководитель Департамента по академическим вопросам

Түрік еліндегі қәстүрлі жиын

Түркия мемлекеті тілдерге арналған халықаралық жиындарды өткізуде алда келеді. Биыл да жаз мезгілінде тілші, әдебиетші, тарихшы, мәдениеттанушы ғалымдардың басын қосып, дәстүрлі түрде үшінші рет халықаралық Алтай тілдерінің симпозиумын өткізді.

Аталған жиынға екі жүзге жуық ғалымдар қатысты. Тіл, әдебиетке арналған бірнеше отырыстар өтті. Бұл елдегі конференция, семинар, симпозиумдардың бір ерекшелігі ғалымдарға ыңғайлы өтіп ұйымдастырылады. Әр отырыста төрт ғалым баяндамасын оқиды. Сарапшы талқылайды. Мәжіліс төрағасы қорытынды жасайды. Бір сағат көлемінде уақыт беріледі. Тұтастай барлығын қамтуға болады. Әр отырыстың уақыттары бөлек болғандықтан,

қатысушылар қалаған баяндамаларын тыңдауға кіре алады. Бағдарлама алдын-ала берілгендіктен, ғалымдар өз отырыстарынан кейін өзге секцияларға қатысуға мүмкіндіктері бар. Алтай тілдеріне арналған симпозиумда әр түрлі тақырыпта тіл, әдебиет, тарих, мәдениет салаларында баяндамалар жасалды.

Симпозиумда дамыған тілдер мен бүгінде жоғалып бара жатқан тілдер қатарына жататын ұлттардың тіл мәселелері қозғалды. Тілдің, әдебиеттің тарихы мен теориясында әр елде өзіндік зерттеу нысандары, маңызды проблемалары бар. Сондықтан түркі халықтарының басын қосып, салыстырмалы, салғастырмалы талдау жасау ғылым өлемінде бүгінгі күні маңыздылығын танытып отыр. Аталған халықаралық симпозиум алғаш рет Стамбул қаласында өтсе, араға екі жыл салып, Корея елінде өткен болатын. Екі жылда бір өтетін, дәстүрлі шараға айналған жиын биыл Түркияның Анталия қаласындағы Ақтөз университетінде өтті. Көркі көз тартар, тамаша табиғаты бар бұл қаланың да өзіндік ерекшелігі бар. Ақ теңізде орналасқан шұрайлы жері бар Анталияның таулы аймағында түркі халықтарына төн көшпенділікті айқын көрдік. Тау бөктерінде малшылар төрт түлік малын бағып, сол жерде жайлауда өткізуде. Ұлттық саз аспабын тастамай, ұлттық киімдерін де кигені көзге анық шалынады.

Бірнеше ел ғалымдарының басын қосып, жиын өткізіп, үлкен ұйымдастырушылық танытып жүрген ғалым, профессор Ильхан Шахин мырзаның қазақ еліне, тілі мен әдебиетіне, дәстүрі мен мәдениетіне деген сүйіспеншілігі жоғары. Қазақ тілі мен әдебиетінің, дәстүрі мен мәдениетінің өзіндік ерекшелігін өзге елде танытуға мүмкіндік берген түрік еліне деген біздің құрметіміз жоғары.

Рита Сұлтанғалиева,
М. Өтемісов атындағы БҚМУ доценті
Орал-Анталия-Орал

Мәскеу сапары

Еуразия жүрегіңдегі жаңа Қазақстанның өркендеуі үшін, әлемдік аренада өзіндік орнымызды қалдыру мақсатында «Мәңгілік Ел» идеясын ұсынып отырған Елбасы Н.Ә. Назарбаев «Ел болашағы – жастардың қолында» деп бізге үлкен ұмтыт артып отыр. Ал біз сол сенімді ақтау үшін, білімге құштар, ғылымда ізденімпаз болуымыз керек. «Ғылым соңына түскен адам, қараңғыда ине іздеп жүрген адамдай» демекші, ғылым жолы оңай жол емесі анық. Ол үлкен қажырлылықты, еңбекті, ізденуді қажет етеді.

Үлкен ізденіс қана көп нәтижелерге қол жеткізеді. Ғылыми жетекшім Рита Бөкжанқызы «ЖОО-ның үздік оқытушысы» гранты аясында бірқатар шет елдерге ғылыми сапарлаған болатын. Бытырғы жылы студенттерді қолдау мақсатында студенттер арасында ғылыми байқау өткізіп, грант тағайындаған болатын. Сол ақшалай қаржы биылғы оқу жылының басында ағайыммен Мәскеу сапарына бірге баруға мүмкіндік берді. 1147 жылы

іргесі қаланған көне қалалардың бірі, қазіргі алып мемлекет Ресей Федерациясының астанасы, 12 млндай тұрғынды сыйғызып отырған үлкен мегаполис Мәскеу қаласында болудың сәті түсті.

Дүниежүзілік сәулет өнерінің қайталанбас ескерткішіне айналған ұлы Кремль мұнарасына, негізгі орталық Қызыл алаңға, Александр бағына бару да бұйырды. Александр бағы аумағында Мәскеу мемлекеттік университеті, кітапханалар, театрлар, сауда орындары, маршал Жуковтың ескерткіші орналасқан. Сол ескерткіштердің өзі тарихтан сыр шертіп тұрғандай.

Ертеңгі күні Мәскеу мемлекеттік университетінде, Ресей халықтар достығы университетінде, Ресей мемлекеттік кітапханасында болдық. Мәскеулік ғалымдармен кездесіп, ғылыми ізденістермен бөлістік. Академик ғалым Серік Қирабаевтың ұлы РХДУ-дың ғылыми жұмыстар жөніндегі проректоры, философия ғылымдарының докторы, профессор Нұр Серікұлы Қирабаевпен кездесудің сәті түсті. Қазақ орыс әдеби, мәдени байланыстары жайында сыр бөлістік. Сонымен а у ғасырлардан бері Ресей мен қазақ елі арасында кен көлемді мәдени, ғылыми, экономикалық қарым-қатынастар орнаған. Қаншама қазақ халқының айтулы азаматтары, қазақ ғылымының көрнекті өкілдері Мәскеуде оқып, білім алды. Біздің елімізде сақталмаған қаншама әдеби, мәдени мұралар Мәскеу мұрағатында, кітапханаларында сақталған екен. Мені қызықтырған көркем шығармадағы тарихи тұлғалар бейнесі. Өткен жылы жас ғалымдар арасындағы ғылыми байқауға М. Есләмғалиевтің «Әйтеке би» романындағы тарихи тұлға Әйтеке би образының бейнеленуін қарастырған болатынымын. Алда І. Есенберлин романындағы тарихи тұлғалардың бейнеленуіне жаңашыл көзқарас тұрғысынан талдаған еңбектерді қарастырмақпын. Әйткені болашақ диплом жұмысымды да ғылыми жетекшім Қазақ хандығының 550 жылдығына орай осы тақырыппен байланыстырып берген болатын. Мәскеу кітапханасының кітап қоры мол екені анық көрініп тұрды. Мәскеу сапарынан мол рухани азық алып қайттым. Бұл сапарымды біз сияқты жастарға ғалымдар, ұстаздар тарапынан жасалған зор қолдау мен мүмкіндік деп ойлаймын.

Абилова Зайра,
«Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығының
4-курс студенті

ДЕВАЛЬВАЦИЯ 2015 ГОДА: У КАЗАХСТАНА НЕ БЫЛО ВЫБОРА

Безусловно, население Казахстана следит за происходящими событиями в мире и в России. Международные санкции на импорт в Россию, снятие барьеров и таможенных границ в рамках евразийской интеграции, спад мировых цен на сырую нефть, военные действия на Украине, кризис в Греции, замедление экономики европейских стран и Китая – напряженное стечение обстоятельств в мире.

В ответ на угрозы правительство нескольких развитых стран с начала 2015 года допускают девальвацию. Например, Норвегия (32,9%), Япония (21%), Канада (19,9%), Южная Корея (16,2%), ЕС (20,0%), Малайзия (32,3%), Австралия (26,2%), Сингапур (12%), Турция (32%). На постсоветском пространстве продолжают отпускать свои валюты Беларусь (54%), Грузия (35,3%), Азербайджан (40%) и т.д. При этом только с начала 2015 года ведущие валюты мира упали к доллару на 15%. В России же рубль значительно падал по отношению к мировым валютам на протяжении 2014-2015 годов, что являлось поводом для девальвации тенге.

Между тем, правительство Казахстана, ожидая улучшения на мировой арене, и прежде всего, руководствуясь ожиданиями потребителей, имеющих доходы, сбережения в тенге, не спешило копировать российский и мировые тенденции. Было принято решение держать национальный курс стабильным, и из национальных золотовалютных резервов изымались крупные сбережения для поддержки курса в коридоре 186-188,5 тенге за доллар США. Так, стабильный курс тенге обошелся стране в 28 млрд. долларов США в 2014-2015, в том числе 10 млрд. долларов США было потрачено в текущем году.

Бессспорно, невозможно подсчитать насколько долго ситуация на глобальном рынке будет оставаться сложной, и резервы страны не бесконечны. Таким образом, под прессом непредсказуемой ситуации правительство предприняло серьезный шаг – девальвацию национальной валюты. Казахстан функционирует в рыночной системе, где валютный курс отражает реальное состояние

экономики страны, и прежде всего, является показателем силы нации, ее работы и развития. Поэтому текущий курс валют никого не должен удивлять.

Экономика Казахстана по мировым меркам очень мала, в долларовом выражении ее удельный вес составляет 0,27% в мире по данным 2014 года. При этом казахстанская экономика высоко открыта для внешних экономических воздействий. ВТО, ЕАЭС со всеми снятиями барьеров и границ делают нашу экономику еще уязвимее.

Тяжело приходится предприятиям сельского хозяйства, так как они не выдерживают ценовую конкуренцию с Беларусью и Россией, где уровень государственных дотаций на сельское хозяйство выше. В целом, в реальном секторе экономики намечается тенденция замедления экономического роста. Согласно данным Агентства по статистике РК 46,9% предприятий отметили снижение спроса на готовую продукцию за 1 кв. 2015г. Доля предприятий, имеющих загрузку производственных мощностей менее 50%, составила 43,8% за этот же период. Оборачиваемость активов и оборотных средств снизилась до 13,7% и 40,9%, соответственно. Серьезно пострадала сфера торговли, особенно в приграничных с Россией областях. Некоторые казахстанские бизнесмены из-за курса российского рубля задумывались о переводе производства в Россию.

Исходя из экономической безопасности и суверенитета, в условиях недопущения дальнейшего спада производства и инвестиционной привлекательности, девальвация национальной валюты была оправдана. Дешевая национальная валюта

дает преимущества внутренним производителям. В Китае, например, слабый юань – один из столпов экономической политики.

Тем временем, долговые проблемы в Европейском союзе, дефицит бюджета и огромный государственный долг США отрицательно влияют и на нашу национальную экономику. Кризис продиктован тем, что в мире больше нет новых неосвоенных рынков сбыта, идет приостановка производств мировых промышленных гигантов. Санкции против России дополнительно усугубляют данную проблему.

Тем не менее, постоянная борьба казахстанского правительства с сырьевой зависимостью, нацеленность на развитие национального производства и ориентация на выход на мировые рынки – показывают высокие амбиции Казахстана. Действительно, в условиях глобализации за конкурентоспособность, за каждого инвестора идет борьба. Инвестор, предприниматель – двигатель рыночной экономики. Без сильного национального бизнеса не существует ни одно процветающее государство. В нашей стране идет борьба с коррупцией, постепенно ставятся справедливые условия для вхождения на рынок, приходит понимание, что государство обеспечивает верховенство закона. Еще один важный рычаг по продвижению Казахстана на мировом рынке – человеческий капитал, ученые, в силах которых создавать новые уникальные товары для мира.

Заслуживает внимания тот факт, что, несмотря на многие трудности и кризис сейчас Казахстан знают в мире как стабильное государство. Так, в рейтинге стабильности стран 2015 года, инициируемого The Fund for Peace: Fragile States Index 2015, США занимает 158

строчку, Казахстан 110, Россия 65 (снизу-вверх). В рейтинге конкурентоспособности стран мира 2015 года The IMD World Competitiveness Япония занимает 27, Казахстан 34, Италия 38, Россия 45 место. Для того, чтобы определить место в мире, страны проходят тщательный отбор и анализ. Индекс конкурентоспособности – один из важных показателей потенциала государства.

В целом, в Казахстане устойчивая валютная система, достаточные золотовалютные резервы – 104,979 млрд. долларов США, включая валютные резервы НБ РК и средства Национального фонда. Все большую и большую роль в экономике в эпоху глобализации играют валютные курсы. С помощью валютного регулирования стимулируют производство и экспорт внутри страны или наоборот. В долгосрочной перспективе дешевый импорт ущемляет национальное производство, сокращает рабочие места, налоговые поступления, и в итоге покупательскую способность населения. У Казахстана не было выбора в этом вопросе, и переоценка национальной валюты к доллару США сбалансировала ситуацию.

Лилия Мергалиева,
д.э.н., профессор ЗКГУ

Жаңа экономикалық саясат – жаңа мүмкіндіктер бастауы

Баршамызға мәлім, Қазақстан 2015 жылдың 20 тамыздан бастап теңгенің нарықтағы еркін реттелуі тәртібіне көшті. Яғни ендігі жерде Ұлттық банк бекітіп отыратын «валюталық дәліз» ұғымы қолданыстан шығады.

Еске салсақ, өткен жылдың ақпан айында соңғы рет теңге бағамына түзету енгізілген-ді. Ал осыдан бір ай бұрын Ұлттық банк төрағасы Қайрат Келімбаев валюта дәлізінің 198 теңгеге дейін кеңейтілгені туралы хабарлаған. Бұдан былай теңгенің төлем-айырбас құны қор биржасындағы күнделікті сауда-саттық нәтижесі бойынша түзелетін болды.

Қазақстан экономикасы бүгін валюталық-несиелік саясаттағы көзекті батыл қадамын жасады. Үкімет пен Ұлттық банк бірлесіп отырып, нарықтағы төл теңгені мемлекеттік реттеуден босатты. Енді ұлттық валюта бағамы еркін реттеліп отыратын болады. Демек, бұдан былай теңгенің долларға шаққандағы құны Ұлттық банк сыйды қаржы орталығының ырықнда емес. Бейнелеп айтқанда, қазақтың теңгесі әлемдік нарыққа жекедара ойыншы ретінде өніп отыр. Енді "орнатылған бағам, валюталық дәліз" деген ұғымдар келмеске кетеді.

Жаңа экономикалық саясат бірінші кезекте экономикалық-әлеуметтік жағдайдың тұрақты болуына, өндірісті, инвестициялық және несиелік белсенділікті төмендетпеуге, жұмыссыздық пен халықтың әл-ауқатының төмендеуіне жол бермеуге бағытталады. Үкіметтің экономиканың барлық салаларына қолдау көрсету құрылымдық реформалар көшені – теңгенің еркін реттелуі тәртібіне көшуді жөделдетуді талап етеді.

Теңгенің айырбас бағамы нарықтағы сұранысты негізге ала отырып, ішкі және сыртқы макроэкономикалық факторларды ескере келе қалыптасады.

Әлемдік экономикадағы өзгерістер жағдайында жаңа экономикалық саясатқа көшуден өзге жол жоқ. Бұл жаңа ақша-несие саясаты өлдегі экономикалық өсім мен баға тұрақтылығы арасындағы теңгерімді қамтамасыз ету үшін қажет.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі ақша қатынастарын реттеудегі жаңа режимге, яғни инфляциялық таргеттеуге көшуге бағыт алды.

Еліміздегі макроэкономикалық тұрақтылыққа қол жеткізу, қаржы секторының пәрменді дамуы, сыртқы экономикалық конъюнктураның жайлы болуы Ұлттық Банктің қызметінің

сапалы және жаңа жолға түсуіне себепші болды. Бұл өз кезегінде ақша-кредит саясатының құрылуына және дамуына ықпал етіп, іскерлік ортаға, коммерциялық емес банктенді жұмысын бақылауға және ақша айналымын тұрақтандыруға өсерін тигізді.

Соңғы жылы әлемдік экономикадағы ахуал едәуір төмендеді. Экономиканың бүкіл дүниеде нашарлағаны бәрімізге көрініп отыр. Дағдарыс барлық бағытта, яғни шикізат тауарларына, валюта, қаржы нарықтарына өсер етуде. Бұл дамушы және дамыған мемлекеттерде орын алып отырған жағдай. Шикізат тауарларына баға барша өлемде төмендеді, сондықтан біздің бюджетке түсетін қаржының ауқымы едәуір төмен болды. Бұл дүниежүзілік дағдарыстан ешкім де сырт қала алмайды. Қазақстанның өлемдегі бүкіл мемлекеттермен байланысы бар. Ал енді халықаралық сарапшы ұйымдардың айтуынша, бұл дағдарыс тез уақытта өңкеріле қоймайды. Соған алдын ала біз барлық жағынан дайындалуымыз керек.

Біз барлық әлемдік экономика секілді қиын-қыстау заманды бастан көшіріп жатырмыз. Соңғы жылы әлемдік экономикадағы ахуалдың едәуір нашарлағаны байқалады. Дағдарыс барлық бағытта өршіп келеді, ол дамушы да, дамыған елдерге де өсерін тигізді. Бұл дауыл ешбір мемлекетті айналып өтпейді. Дүниежүзілік банк, Халықаралық валюта қоры өлемдік экономика өсімі бойынша өз болжамдарын 3 пайыздан 2,8-2,5 пайызға дейін қайта төмендетті. Мұнайдың өлемдік бағасының арзандауы жалғасады, ал мұнай біздің басты экспорттық өлеуетіміз. Өткен жылы 115 доллар болған мұнай биыл 48,5 долларға дейін арзандады, яғни, 2,4 есеге дейін құлдырады. 2011 жылы арзандай бастаған металл бағасы өлі де жалғасып келеді. Сондай-ақ, біздің негізгі сауда серіктестеріміз Қытай мен Ресей тарапынан отандық экспорттық өнімдерге деген сұраныс күрт төмендеді. «Бұл үрдіс те қысқа мерзімді емес. Ресей экономикасының құлдырауы 2 есе күшейе түсті. Қытай экспорттың көлемі 8,3 пайызға қысқарды. Ал, АҚШ доллары барлық өлемдік валюталарға қатысты нығайып келе жатқанына назар аударамыз.

Соңғы жылдың өзінде еуро долларға қатысты 26 пайызға, жапон иенасы 22 пайызға, Австралия доллары 27 пайызға, Канада доллары 23 пайызға, Норвегия кроны 35 пайызға, Малайзия рингиті 30 пайызға, Чили песосы 18 пайызға, Бразилия реалы 55 пайызға арзандады. Біздің Еуразиялық одақтағы серіктестеріміз де өз валюталарын құнсыздандырды: Ресей рублі 2 есеге жуық

Беларусь рублі 56 пайызға, армян драмы 17 пайызға түсті. Осылайша, Еуроодақты қоса алғанда, елдердің басым көпшілігі, шикізат экспорттаушы елдер, сондай-ақ Қазақстанның сауда серіктестері өз валюталарын құнсыздандыру шарасын жүргізді.

Соған орай, Мемлекет басшысы қалыптасқан жағдайда ел алдында іс-қимылдың үш нұсқасының бірін таңдау міндетін қойған болатын. Біріншісі – ештеңе істемей, теңге бағамын ұстап тұру және жағдайдың жақсарғанын күту. Алайда, мұндай саясаттың өтемі ендірісті қысқарта, жұмыс орындарынан айырылу және алтын-валюта қорын түгесуі болады. Екінші нұсқа – теңге бағамын біртіндеп әлсірету. Сыртқы нарықтардағы ахуал нашар өрі белгісіз болып тұрғанда мұндай жол да алтын-валюта қорын көп шығындайды. Сондықтан, бар мүмкіндіктердің бәрін есептей келе, мейлінше дұрысы теңгені еркін айырбас бағамын енгізу және инфляциялық таргеттеу дұрыс жол болды.

Қазақстанның қазынасы қара алтын саудасына тікелей байланысты екені белгілі. Бұл ретте Үкімет мұнай өндіру көлемінің айтарлықтай көлемде төмендеуіне жол бермейді. «Kazepetroleum» қауымдастығымен бірлесіп отырып, мұнай-газ өндіруші 57 компанияға тыңғылықты талдау жасалды. Оның қорытындысы бойынша төмен рентабельді 39 компания іріктеліп, оларға қатысты пайдалы қазбаларды өндіру салығын төмендету жоспарланып отыр.

Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев индустриялық-инновациялық саясаттың жаңа жағдайларға бейімделуі керектігін алға тартты. Еңбек өнімділігінің өсіміне, жеке бизнестің қатысу үлесін ұлғайтуға негізделген сервистік-индустриялық модельге көшіріп, мемлекет қолдау шараларын бәсекеге қабілетті компанияларға ғана көрсетуді тапсырды. Қазақстан Президенті құрылымдық экономикалық реформаларды жандандыру бағытындағы жүйелі шаралардың қабылданатынына назар аударды. Еңбек нарығы жұмыс жүргізудің жаңа жағдайларына бейімделіп, әлеулі еңбек ресурстарының ауысуына дайын болуға тиіс. Мемлекет басшысы Үкіметке азаматтық қызметкерлерге еңбекке тәуелді жаңа үлгісін енгізуді, өкімшілік мемлекеттік қызметшілердің жалақысын және мүгедектерге жәрдемақыны, шәкіртқақыны көбейтуді қоса қамтитын әлеуметтік бастамаларды іске асыру шарасын қазіргі жағдайды ескере отырып 2017 жылдан 2016 жылға ауыстыруды ұсынды. Сондай-ақ, Нұрсұлтан Назарбаев Ұлттық банкке халықтың айырбас бағамының өзгеруінен шеккен шығынын азайту мақсатымен жеке

тұлғалардың 2015 жылғы 18 тамыздағы жағдайға сәйкес теңгемен ашылған және есепшоттарында 1 миллион теңгеге дейінгі қалдық сомасы бар шұғыл депозиттері үшін өтемақы төлеу тетігін енгізуді тапсырды. «Азаматтарға олар салымдарын арнаулы есепшоттарға қайта ресімдеп, оны банктәрде бір жыл бойы сақтаған жағдайда өтемақы ретінде айырбас айырмасы төленетін болады. Бұл шара 1 миллион 700 мың адамды немесе барлық салымшының 86 пайызын қолдауға көмекті тигізеді», деді Мемлекет басшысы. Қазақстан Президенті Үкіметке Тұрғын үй құрылыс жинақ банкі салымшыларына қатысты тетікті де ойластыруды тапсырды. Мемлекет басшысы әлеуметтік көңіл-күйдің нашарлауына жол бермеу үшін қиындықтарға қарамастан барлық қажетті шаралардың қабылданатынын айрықша атады. Елбасы азық-түлік өнімдеріне бағаны негізсіз көтергендер анықталып жатса жазасыз қалмайтынын да қатаң ескертті. «Бұл – маңызды мәселе. Біз барлық өкімдерге және саудамен айналысатындарға ескерттік. Бағаның өсуіне ешқандай да жол бермеу керек. Әсіресе, Қазақстанда өндіріліп жатқан азық-түлік тауарларына баға өспеуі тиіс. Жағдайды пайдаланып қалу мақсатын көздеп отырғандарға бағаны шарықтатуға жол бермеу маңызды. Ондайларды анықтап, қатаң жазалайтын боламыз», деді Президент. Осы орайда Мемлекет басшысы баға мәселесі бойынша Үкімет осы бағыттағы жұмыстармен айналысатынын қадап айтты.

Қор биржасының қозғалысын күнделікті бағып отыру теңгенің шетелдік валюталарға шаққандағы айырбас құнын білгісі келген азаматтардың өдетіне айналмақ. Ұлттық валюта бағамына ерік берудің бір ұтымды тұсы – ендігі жерде барлық валюталық процестер ашық алаңда жүреді.

Бағаның негізсіз өсіміне, әсіресе, әлеуметтік тауарлар мен қызмет түрлерінің қымбаттауына жол берілмейді.

Енді алдағы уақытта теңгенің айырбас бағамы нарықтағы сұраныс пен ұсынысқа қарап түзеледі. Бағам валютаның құлдырауы мен күшеюіне қарай да қалыптасуы мүмкін. Мемлекет нарықтық бағамның қалыптасуына араласпайды, алайда қаржылық тұрақсыздық қаупі туындаған жағдайда, ішкі нарықтағы валюталық интервенцияға араласу құқығын сақтап қалады.

А.Б.Тлесова,
з.ғ.к., М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің доценті

Мы помним наших героев

Здесь орден мужества надет на грудь вепи.
Павло Неруца

Великая Отечественная война стала частью истории всего народа, жившего на территории бывшего СССР. Для поколения, живущего в наше мирное время в независимом Казахстане, это время остается в памяти как героическое прошлое наших дедов и отцов. Как сохранить память о тех днях? Как донести до юных сердец трагедию и величие тех дней, победу человеческого духа, веру в непобедимость правого дела?

Уходят участники войны, ветераны, уходят свидетели Великой Отечественной... И перед теми, кто из первых уст слышал о героизме наших воинов, стоит великая задача передать дальше эстафету памяти.

Этим летом мне посчастливилось прикоснуться к истории Великой Отечественной войны - побывать в городе-герое Волгограде, показать сыну тот рубеж, который удерживали советские войска в течение 200 дней и ночей с 17 июля 1942 по 2 февраля 1943 года.

Сталинград не был военной крепостью. Это был мирный город с заводами и школами, театрами и парками. Крепостью его сделали солдаты и мирные жители, превратившие в плацдармы и крепости улицы, кварталы, отдельные дома. Вот знаменитый дом сержанта Павлова. Разрушенные стены в пробоинах. 58 дней горстка солдат разных национальностей под командованием сержанта Павлова держали оборону.

Такого ожесточенного сопротивления не ожидали гитлеровские войска. Сравните. Гладкую как стол степного междуречья, разделявшего Дон и Волгу, они с трудом преодолели за более чем месяц. И месяц понадобился гитлеровцам, чтобы захватить Францию.

В память о днях сражений в городе сохранены линии танковых башен, поставленных на пьедесталы - линии обороны города, танк Т-34 у входа на тракторный завод, памятник воинам 64-ой армии на Лысой горе, памятник чекистам, музей-панорама «Сталинградская битва», руины дома у завода «Баррикады» и многое другое.

Мамаев курган - священное место для народа, сражавшегося против фашизма, сюда, на эту братскую могилу, и сейчас идут поклониться в память о погибших за

Сталинград. Этот величественный ансамбль стал символом города.

«Железный ветер бил им в лицо, а они все шли вперед. И снова чувство суеверного страха охватывало противника: люди ли шли в атаку, смертны ли они?» - читаешь на площади Героев Мамаева кургана слова, написанные военным корреспондентом В.Гроссманом в дни сражения. И продолжение их в Зале Воинской Славы: «Да, мы были простыми смертными, и мало кто уцелел из нас, но все мы выполнили свой патриотический долг до конца перед священной Матерью-Родиной!»

Читая бесконечные ряды фамилий, погибших здесь воинов, я впервые ощутила, что такое мертвая тишина. Самые разные люди идут бесшумно, молча, сдерживая слезы. В ушах лишь сердца стук, как напоминание нам, живым, о хрупкости мира.

Мамаев курган и его окрестности будто населены душами тех, кто умер здесь, но не сдал позиции, не пропустил врага. Каждый сантиметр земли окроплен кровью солдат-защитников. Этого забывать нельзя.

Наша семья, как и большинство семей, также имеет самое прямое отношение к войне. Мой отец Хабдель-Фарит Джулаев - участник войны. Вернувшись с фронта, восстанавливал мирную жизнь у себя на родине в совхозе Комсомольский Озинского района Саратовской области, работал товароведом. Сейчас его нет в живых, но память о нем хранится в нашей семье.

Время, проведенное в городе-герое

Волгограде, было не просто поучительным для моих детей, но оставит неизгладимый след в их сердцах. Слова «героизм», «Родина» и «мир» отныне станут для них драгоценным достоянием.

Хотелось бы отметить российских пограничников, которые не стали занимать наше время и пропустили быстро, как только слышали цель визита - «Мамаев курган».

Гулзада Баритовна Днекешева,
зав.отделом комплектования и
обработки литературы НБ ЗКГУ

ЖИТЬ ПО СОВЕСТИ

Работать с молодежью - всегда интереснейший опыт. Даже за свои скромные пять лет преподавания на кафедре Санкт-Петербургского Государственного Университета в моей памяти осталось много ярких личностей о с дерзкими мечтами, волей к достижению поставленных целей и готовностью побеждать. Но вот разговор зашел о ежегодной подготовке к празднованию 9 Мая. И столкнулась с искренним непониманием со стороны некоторых ребят - «зачем так носиться с этой датой - неужели нет больше поводов для гордости?».

О героях былых времен

Как оказалось, что у этих ребят в семьях не осталось ни одного живого ветерана или блокадника - так что георгиевская ленточка, символизирующая «Мы помним», в

действительности не вызывает «слез на глазах», потому что ушла Память. О героях - своих, родных, близких - наших.

Когда умер мой дедушка - фронтовик, я была чуть старше своей дочери сейчас, но помню всё, словно было вчера. В его затертом кожаном портфеле лежала тетрадка со стихами, что писал между боями, да пачка пожелтевших фотографий. Я любила водить пальцем по лицам солдат (тогда казалось - взрослым дядям, это сейчас понимаю - молодым пацанам) и спрашивать: «Кто это? А это?» Хотя уже выучила их имена наизусть... а дедушка рассказывал.

Алексей Андреевич Пустовой в 1939 году окончил учительский институт в Уральске и был призван в Красную Армию. Служить его направили в город Брест в звании младшего сержанта, западный рубеж Советского Союза. Там и встретил войну.

Война довела его до Сталинграда, а затем победным маршем - до Берлина. Был в окружении, в плену. Бежал, выведя за собой людей. Был тяжело ранен и «списан», но вернулся в самое пекло и сражался до самого конца, до Великой Победы. Семь раз был ранен, из них трижды тяжело. Выжил один из целого батальона.

Счастье любить

Он всегда говорил, что счастлив, что ему не страшно умирать - было не страшно, потому что сражался за Родину, за Правду, сейчас - потому что в отличие от павших друзей, что часто снятся ему до сих пор - у него на этой земле остаются жена, дети и внуки, которые будут ПОМНИТЬ.

Он учил меня различать добро и зло, знакомил

с ночным небом. И, наверное, самый ценный жизненный урок, который я получила от него - это то, какой бывает настоящая любовь. Что к женщине не просто можно, но и нужно всегда относиться с бережностью, вниманием, заботой, нежностью. Что настоящий мужчина - это ответственность. За свои слова, поступки, мысли. За людей. Бабушка всегда была у него единственной и любимой «Анушкой». Ей сейчас 88 лет, она ветеран тыла, офицер милиции в отставке. Почти всю трудовую жизнь проработала в Бурлинском отделе внутренних дел, работала секретарем партийной организации, старшим инспектором по делам несовершеннолетних. За мудрость в УВД её прозвали «наша Индира Ганди», а когда правнук спросил её: «Бабуль, чем ты занималась в милиции?», она ответила: «Не давала детям попадать в тюрьму».

Уроки человечности

О бабушке я могу говорить часами, но хотела бы описать лишь один недавний красноречивый эпизод на даче. Бабушка собирает ягоду, но уже, вижу, подустала. Говорю сыну: пойдя помоги, пусть бабушка отдохнет. Но помощник мой никакой - больше в небо смотрит. А бабушка уже в колючих кустах крыжовника! Хотела отругать, но бабушка, мудрый человек, опередила.

Вьтерла она пот со лба, садится перевести дух. Подходит младший, сует кружку с ягодами на дне под нос, говорит: «Жарко, устал. Вот всё, что смог».

-Садись сынок, - пригласила бабушка. - Ты знаешь, кому я хотела собрать эти ягоды? У нас сосед - старый дедушка, который мастерил тебе в прошлом году свистульки... помнишь? Он тяжело болен. Ему совсем немного на этой земле осталось. Он очень любит ватрушку с вороняжкой. Его бабушка хотела бы испечь ему, побаловать - да не из чего. А у нас есть. Жалко ли тебе ягоды для старого дедушки?

- Неет - растеряв всю свою браваду, сопит ребенок.

- Я тоже думаю, что тебе не жалко. Тебе просто лень собирать. Смотри - тебе 7 лет, и ты ничего не собрал, а мне - 88, и я уже все руки обшпыля крыжовника исколопа за это время, а моя кружка полна. И как же я понесу старым людям эту жменьку ягод от тебя «в подарок»? Что они о тебе подумают? Они не скажут. Но подумают. А знаешь, сынок, что такое мысли других людей о тебе? Это прямая телеграмма Богу. Вот жить и поступать с людьми так надо, чтобы такие телеграммы только хорошие были, понимаешь? А иначе и смысла в твоей жизни нет. Пустая это жизнь, когда никто за тебя доброго слова не скажет. Ребенок подрывается, как ошпаренный. Через 10 минут возвращается с гордостью в глазах и полной

кружкой: «Неси, бабушка!» Это урок и для меня - как правильно наставлять надо детей. Бабушке 88, она не любит жаловаться (хотя можно только догадываться, КАК у неё всё должно болеть) и она светится. Так, знаете, неприметно глазу. Но возле неё всегда легко на душе и сердце поёт. Поэтому когда говорят, что «В здоровом теле - здоровый дух», я не верю.

А мы - здоровые. Мы ходим в фитнес центры, покупаем удобную обувь, одежду, машины, вкусную «здоровую» еду, но постоянно чем-то недовольны, нам всего мало и жалко себя, всё время хочется отдохнуть и развлечься. А у бабушки нет таких слов в лексиконе. Есть «надо» и «хочу порадовать».

Я благодарна всем ветеранам в лице своих Дедушки и Бабушки за Победу. Но еще больше я благодарна им за то, что в современном мире здоровых нарциссов, в которые нас превращают превозношением культа денег, секса и успеха, есть такие Люди с большой буквы - простые, добрые, милостивые. Умеющие верить, любить, отдавать и жить, оставляя после себя не зависть, а Добрую Память.

Мария Салова,

доцент кафедры иностранных языков
Санкт-Петербургского Государственного
Университета Физической Культуры им.
П.Ф.Лесгафта, к.п.н., выпускница ЗКГУ им.
М.Утемисова.

Из фронтового приказа

В боях 2.8.45г. в р-не Икингер 7 рота 1107 СП 328СП было приказано взять безымянную высоту, но пр-к оказывая сильное огневое сопротивление тогда на помощь пехоте пришли орудия мл.сержанта Пустовой и на смотря на сильный огонь пр-ка Пустовой из своего орудия несколькими меткими выстрелами, уничтожил 4 огневые точки, но в это время из за высоты вышел бронетранспортер пр-ка. Той. Пустовой приказав открыть огонь и заставил его уйти обратно, после чего наша пехота пошла в атаку и овладела высотой.

Путь к цели

Добрый день, студенты ЗКГУ! Сегодня мы познакомим вас с выдающейся личностью, профессионалом и замечательным, интересным человеком – Владиславом Сергеевичем. Все преподаватели кафедры иностранного языка ставят его достижения в пример студентам, поэтому хотелось узнать о нем больше. Уверены, что и вам будет интересно и полезно.

Немного биографии

Владислав Сергеевич еще в юности был очень активным, творческим человеком, увлекался изучением иностранных языков. В школе учился в спецклассе с гуманитарным уклоном, где преподавали английский язык такие специалисты как Л.А. Капистко и Н.И. Гришина - преподаватели, которым Владислав Сергеевич очень благодарен. Ведь база знаний, заложенная еще в школе, помогла успешному поступлению в вуз.

После окончания СОШ №7 он с легкостью поступил в Уральский педагогический институт им. А.С.Пушкина (ЗКГУ им. М.Утемисова) на специальность «Иностранный язык: два иностранных языка». По словам преподавателей кафедры иностранного языка, в частности Сарсенбаевой Б.И., он сразу обратил на себя внимание своей целеустремленностью, ответственностью, трудолюбием и жадой знаний.

С дипломом - в университет!

После отличной защиты дипломной работы и практики его пригласили на работу в ЗКГУ им. Утемисова. И начинается новая интересная страница в жизни Владислава Сергеевича, но уже в качестве преподавателя.

Вести занятия было сложно, ведь достались студенты 4-курсники, но со временем стало легче и отношения с ребятами наладились, а с некоторыми из них я поддерживаю связь до сих пор: общаемся, переписываемся, - с теплотой вспоминает те дни Владислав Сергеевич.

Пять лет работы на кафедрах методики и теории обучения иностранному языку и общего языкознания и лингвистики принесли большой опыт и открыли дальнейшие перспективы. Он благодарен коллегам за помощь, которая была необходима молодому преподавателю. Руководил педагогической практикой студентов кафедр, занимался внедрением современных методик преподавания с применением средств мультимедиа.

Новые страны – новые цели

После двух лет обучения в магистратуре, в 2007 году Владислав Сергеевич на отлично защищает магистерскую диссертацию

«Стилистические особенности комедии Р.Б.Шеридана «Школа злословия». Для совершенствования знаний магистр В.С.Зубков едет на курсы в Германию, город Майнц в Государственный Университет им. Йоханнеса Гутенберга и успешно проходит обучение на кафедре английского языка и лингвистики.

Эта поездка открыла новые перспективы, так как Владиславу Сергеевичу удалось познакомиться с будущим руководителем его докторской диссертации, профессором Лампертом. Заинтересовавшись темой исследований, д-р. Ламперт пригласил его поступить в докторантуру и взял руководство научным исследованием в области интернет-лингвистики. Новые знания, новые впечатления и новые цели родились, конечно, не сразу. Годы учебы, проведенные в Германии, были яркими и впечатляющими. Итак, следующим шагом для преподавателя стала защита докторской диссертации в Германии. В 2010 году он едет в город Майнц – осуществлять свою мечту. Решиться на этот шаг было очень рискованно, ведь работа предстояла долгая и тяжелая, но поддержка близких людей и коллег вселила веру в себя и в свои силы.

С особым трепетом и с гордостью В.С.Зубков вспоминает, как перед отъездом его пришел проводить руководитель кафедры, уважаемый профессор Н.М. Щербанов. Николай Михайлович сказал добрые слова напутствия, пожелав вернуться в свой родной университет доктором наук, и вручил ценный подарок - авторскую книгу с автографом и пожеланиями, которую Владислав Сергеевич до сих пор хранит на видном месте, иногда перечитывая и вспоминая годы работы на кафедре под руководством Щербанова.

Первые два с половиной года работы над диссертацией были трудными, ведь знаний немецкого на уровне разговорного не хватало, приходилось посещать языковые курсы при университете Гутенберга. Еще одна трудность состояла в том, что вся диссертация писалась полностью на английском языке, документация велась на немецком, а защита предстояла на двух языках: английском и немецком. На протяжении 5 лет Зубков В.С. собирал материалы, проводил анализ, совершенствовал язык и усердно работал над докторской, так как тема была выбрана достаточно редкая и сложная: «Факторы, определяющие экспрессию

в Интернет-чатах». Во время обучения в докторантуре он активно занимался научно-исследовательской работой в области лингвистики английского языка и проблемой интернет-лингвистики, стажировался у ведущих зарубежных ученых – Дугласа Байбера, Джеффри Лича и Леонарда Тэлми.

«Делу время, потехе час»

Но жизнь состоит не только из учебы. Тем более, что студентам в Германии предоставляются бесплатные билеты в театры и кино, скидки в музеи, консерватории и спортивные залы.

-За время учебы в Майнце мне удалось бесплатно посмотреть практически все постановки классических мировых опер, проходивших в Государственном театре Майнца – «Тоска», «Травиата», «Дон Жуан» и многие другие. А во время Ночи музеев, проходящей в июле, познакомился со многими экспонатами местных музеев и выставочных залов, которые выставляются специально из хранилищ один раз в году для всех посетителей акции, - вспоминает Владислав Сергеевич. - В эти годы мне удалось побывать в соседних европейских странах. В солнечной Вене посетил великолепные австрийские дворцы и парки, прошелся по старой части города Вены с ее парками и уличными кафе, где готовят самый вкусный кофе, и где каждый сантиметр пропитан историей, а каждая улочка помнит великих людей своего времени. Париж удивил красотой своих Елисейских Полей, многочисленных мостов через Сену, богатством коллекции Лувра, роскошью и величием Версаля.

К родным берегам

После успешной защиты докторской диссертации, которая, нужно отметить, проходила на трех языках, включая русский, В.С. Зубкову присуждается звание Dr.phil (Доктор философии). В 2015 году он возвращается в родной Уральск для реализации и передачи студентам накопленного опыта за рубежом.

-Для меня важно привлечь интерес к учебе у каждого студента, к служению науке и выбранной специальности, задать правильное направление, ведь главное, чтобы то, чем ты занимаешься - было по душе! - уверен В.С.Зубков.

У молодого ученого, доктора философии В.С.Зубкова есть жизненное кредо, благодаря которому ему удалось достичь своей цели и преодолеть все трудности: «Не бояться ставить перед собой амбициозные задачи и каждый день делать шаг к осуществлению намеченной цели!».

После общения с этим человеком, мы получили заряд сил, уверенности, вдохновения и желания учиться, ведь наше будущее зависит только от нас - главное быть целеустремленным, любопытным и идти вперед!

**Юлия Зинина, 2 курс,
Ирина Щербанова, 1 курс,
студентки специальности «Иностранный язык: два иностранных языка»**

БЕРЕГИТЕ КРАСОТУ!

Пожалуй, ее знает каждый студент, кто хоть раз побывал в общежитии №2. А уж те, кто удостоился чести жить в новом общежитии, и вовсе называют ее мамой.

-Это же дети, они бывают иногда и непослушные и вредные. Но я их люблю по-матерински, хожу и ругаю за беспорядок, за нарушения, если бывают, - признается наша героиня.

Хусаинова Милияуша Мажитовна является комендантом, лицом материально ответственным, но главным в своей работе считает устройство жизни студентов в общежитии. Чистота и порядок, смесители и отопление, покраска-побелка и освещение-плафоны, подушки-матрасы и шакафы-тумбочки – все согласно документам. А между строк сухих отчетов – задушевные беседы со студентами, ненавязчивые нравоучения, а порой и серьезная взбучка: «Прям так и стукнула бы, да жалко, дети же, мам рядом нет. Особенно за первокурсников переживаю!»

Жизнь университета многообразна, и то, в каких условиях спит, ест и готовит уроки студент, тоже влияет на качество знаний. Иначе не переживала бы так Милияуша Мажитовна за ставших уже своими великовозрастных «детей». Чем же руководствуется материально ответственное лицо, переживая за каждого проживающего в вверенном ей общежитии?

-Я часто вспоминаю свои студенческие годы. Я окончила геофак Уральского педагогического института, это мой родной вуз! Глядя на них, вспоминаю себя в их годы. Молодость должна быть веселой, иногда непослушной и дерзкой, хулиганить могут, как без этого. В это время и должны быть рядом понимающие их взрослые люди с родительской опекой и вниманием. Особенно сердце сжимается, глядя, как парни стараются жить самостоятельной жизнью. Однажды захожу в кухню, а там один паренек тесто катает, баурсаки готовит. Мне бы отругать, что перемазал все крутом, да предупредить строго, чтобы ножом не поцарапал столешницу, а у меня чуть слезы не на глазах. Но все обошлось: и все отмыл, и стол остался цел, и баурсаки получились,

хоть и не как у мамы. Только и похвалила его. А еще как они носки штопают, думаю, взять бы да помочь, но... Это самостоятельная жизнь взрослого парня. Это тоже понимать надо.

Доброта, так редко встречающееся сейчас качество, иногда мешает работать коменданту. Но тут у нее есть верные помощники – активисты студенческого самоуправления.

-Воспитательный отдел здорово помогает. У Туймеш Малбагаровны (Даришевой, проректор по воспитательной работе и социальным вопросам – прим. ред.) все строго, активисты-студенты занимают все свободное время ребят. На свои мероприятия всегда приглашают меня в качестве гостя.

На проведенном в честь 20-летия АНК конкурсе на знание казахского языка во втором семестре прошлого учебного года самой яркой участницей была наша героиня. Влюбленная в искусство, она подарила своим студентам, которые шумно поддерживали своего любимого коменданта, специально подготовленный танец – вне конкурса – и сорвала бурные овации!

В студенческие годы была заводилой. Была бойцом в стройотряде, ездила на сельхозку. Вспоминает, как торопилась выполнить план по сбору урожая. Наберет полный мешок сама и еще другим поможет. Ведь стыдно потом кушать в столовой, ведь не за красивые глазки их колхоз кормит. Годы прошли, а она уверена, что была права.

За воротами у крыльца второго общежития благоухают цветочные клумбы, высаженные по инициативе неугомонной Милияуши Мажитовны. Уговорила и убедила техничек, что они необходимы, пусть и добавляют хлопот. Зато красиво, уютно. Теперь уж и не представишь, как могли цветы тут не расти.

К цветам, деревьям, к зелени вообще у Милияуши Мажитовны особое отношение. Мечтает засадить округу благородными деревьями. Этой мечтой как-то поделилась с Туймеш Малбагаровной Даришевой и услышала в ответ: «Вот деньги, купи и посади красивое дерево!» Было неожиданно и приятно. Милияуша Мажитовна выбрала тоненькую березку. Сама

посадила недалеко от общежития. Если и бывало, что не принимались некоторые деревья, то эта березка, прозванная комендантом «Даришевской», растет и радует глаз.

-Работу свою люблю, переживаю даже дома. Жалею лишь, что за всеми делами очень мало времени остается для общения с ребятами. Преподаватели говорят со студентами, но при этом соблюдают определенную субординацию. Я же с ними сталкиваюсь в быту, по-домашнему.

Конечно, за каждым не уследить, шутка ли – 390 жильцов, и у каждого свой характер. Но как призналась Милияуша Мажитовна, остаются в памяти самые хулиганские и строптивые студенты.

-Интересно, что после конфликта именно с этим студентом завязывается дружба, именно такой задира и нарушитель станет самым надежным. Но дети меня любят, и я это знаю, не обижаются на шуточные клички, которые я им даю, потому что запомнить всех по именам не получается. А все потому, что я понимаю все их минусы, шалости, их энтузиазм, беспокойство. Молодость на то и молодость!

Беседа с интересным, увлеченным и столь темпераментным человеком, каким является Милияуша Мажитовна могла бы продолжаться долго, но коменданта всегда ждут неотложные дела. Напоследок она поделилась своей мечтой – научить всех и каждого ценить и любить красоту. «Пусть каждый человек для начала перестанет топтать зеленые газоны! Зеленые травы, красивые деревья, цветы так красят наш любимый Уральск! Наш город – это наше с вами лицо».

Правильный выбор

Каждый год сотни выпускников школ стоят перед выбором своей будущей профессии. Этот первый серьезный шаг станет началом большого жизненного пути и определит судьбу не только молодого человека на многие годы, но и судьбу целого поколения граждан страны.

Большую профориентационную работу проводит Центр карьеры под руководством А.С.Аманбаева. Сотрудники центра и приемная комиссия под председательством ректора ЗКГУ им. М.Утемисова академика А.С.Имангалиева начали свою работу с января текущего года.

На 2015-2016 учебный год нашему университету было выделено 190 грантов по государственной программе «Серпін» на 11 педагогических и 3 технические специальности. По данным Центра карьеры, все гранты освоены.

В рамках профориентационной работы были составлены маршруты «Серпін» согласно плану Республиканского штаба по реализации программы «Мәңгілік Ел». Наши представители посетили школы районов Южно-Казахстанской, Жамбылской, Мангыстауской, Кызылординской, Алматинской областей, провели ознакомительную и разъяснительную работу среди выпускников и родителей. В период работы приемной комиссии в вузы областных центров были направлены члены приемной комиссии, в числе которых Г.Жумагазиева, Р.Абуова (Ақтау), А.Серікқали, Т.Базартаев (Кызылорда), Г.Кайсағалиева, Н.Сабыргалиева (Тараз), А.Дамбусинова, А.Дускалиева, А.Молдағалиев (Шымкент), А.Таирова (Талдықорған).

Ежедневно, без выходных в Приемной комиссии при ЗКГУ работали 25 технических

секретарей, члены общественной приемной, которые прошли предварительную подготовку. Прием проходил согласно утвержденному плану.

ЗКГУ имеет большую историю и зарекомендовал себя как вуз, готовящий прекрасных специалистов в разных областях. Наши выпускники востребованы, имеют активную жизненную позицию, что само по себе является доказательством состоятельности в современном образовательном мире. Будущих студентов при выборе нашего вуза привлекала возможность всестороннего развития. Наполненный досуг, занятия в спортивных секциях и кружках по интересам, участие в творческих и научных конкурсах, обеспеченность общежитием.

В этом году ряды наших студентов дополнили семь обладателей знака «Алтын бөлі», отличники, выпускники Назарбаев интеллектуальной школы, победители предметных олимпиад, именитые спортсмены.

В целом все запланированное нами было выполнено, замечен рост числа первокурсников по сравнению с прошлым годом. Это не только показатель большой плодотворной работы членов приемной комиссии и Центра карьеры, но и является успехом всего университета. Выбрав наш университет молодые люди сделали правильный выбор, - сказал А.С.Аманбаев.

Қазақстан Республикасының Үкіметі жастар мәселесіне арнап «Мәңгілік ел жастары – индустрияға!» атты арнайы мемлекеттік бағдарлама қабылдаған болатын. Осы әлеуметтік жоба аясында М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде еліміздің Алматы, Жамбыл, Оңтүстік Қазақстан, Қызылорда, Маңғыстау облыстары жастарының тегін өрі сапалы білім алуы үшін 2014-2015 оқу жылында – 150 грант, 2015-2016 оқу жылына – 190 грант берілді.

Осынау мемлекеттік маңызды жобаны жүзеге асыру мақсатында біз, Серікқали Ақмарал Серікқалиқызы және Базартаев Тілек Абайұлы университетіміздің өкілдері ретінде Қызылорда облысына іссапармен барған едік. Өткен жылы осы бағдарламамен Оңтүстік Қазақстан облысында үгіт-насихат жұмыстарын жүргізіп, 44 талапкер университетіміздің студенті атанды. Биылғы сапарымыздың да басты мақсаты аталмыш облыстан жоғары оқу

«Серпін-2050» еп жастарын серпітті

орнына түсуге ниетті талапкерлерге еліміздегі тарихи, сапалы білім беріп, заман талабына сай білікті мамандар даярлауда бәсекеге қабілетті білім ордасы – М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті туралы толық мәлімет беру.

Мақсатымыз бойынша біз Астана қаласынан келген «Серпін-2050» бағдарламасының республикалық штабының үйлестірушісі Ботақоз Жүсіпбекова, Қызылорда облысы бойынша жауапты үйлестіруші Жасұлан Серіковтермен бірлесе отырып Қорқыт ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінің №1 ғимаратында талапкерлер және олардың ата-аналарына мемлекеттік жоба, оның мақсаты, өз университетіміз, мамандықтары, жастардың болашағына берер мүмкіндіктері туралы кеңінен түсіндіру жұмыстарын жүргіздік.

Қызылорда облысы әкімшілігі мен білім басқармасының ұйымдастыруымен аталмыш жоба бойынша «Қазақстан» республикалық телерадиокорпорациясы» АҚ Қызылорда облыстық филиалы «Қазақстан-Қызылорда» телеарнасында күнделікті әр университет өкілдерімен, яғни бізбен журналистер сұхбат жүргізіп, оқу орындарымыз туралы кеңінен ақпарат таратып отырды.

Аталмыш жобаға қатысушы біздерге барынша еркін, талапкермен тығыз қарым-қатынас жасауға Қорқыт ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университеті өкімшілігі тарапынан барлық жағдай ұйымдастырылды. Серпін бағдарламасын түсіндіруге арнайы келген 19 ЖОО өкілдері бір ғимарат ішінде үгіт-насихат жұмыстарын жүргізіп, аталмыш бағдарлама бойынша талапкерлерден

конкурсқа құжат қабылдау да осы ғимаратта жүргізілді. Сонымен қатар, конкурсқа құжат қабылдау аталмыш университеттің №5 ғимаратында, «Болашақ» және «Ақмешіт» университеттерінде жүргізіліп, ол оқу орындары туралы әр талапкерлерге ескертіліп отырылды.

23-31 шілде күні аралығында Қызылорда облысы бойынша жоғары оқу орнынан түскісі келетін барша талапкерлер мен олардың ата-аналарына «Мәңгілік ел жастары – индустрияға!» әлеуметтік жобасын жүзеге асыру мақсатындағы «Серпін-2050» бағдарламасы бойынша біздің университетімізге бөлінген 14 мамандық бойынша, бұл мамандықтарда білім алып шыққаннан соң берілетін біліктілік, университеттің өз студенттеріне беретін мүмкіндіктері, атаулы шөкіртақылар т.б. талапкердің қызығушылықтарын арттыратын ақпараттар, олардың тарапынан өздерін қызықтырған сұрақтарына толық жауап беріп, ақпараттық материалдар ұсынылды. Жұмысымыздың нәтижесінде Қызылорда облысынан 55 талапкер «Серпін» бағдарламасы бойынша грант иегерлері атанғаны қуантты.

Еліміздің болашағы үшін жүзеге асырылып жатырған «Мәңгілік ел жастары – индустрияға!» мемлекеттік бағдарламасын жүзеге асыруда бізге сенім артып, өз үлесімізді қосуға мүмкіндік берген университетіміздің ректоры Асхат Сәлімұлы Имангалиевке және барша ұжымға алғыс білдіреміз.

Университетімізде саналы ұрпақ пен білімді жастардың санын арттыру үшін алдағы уақытта да аянбай қызмет етуге дайынбыз.

**Т.Базартаев,
А.Серікқали**

Показать вуз с лучшей стороны

С 2014 года в Казахстане работает государственная программа «Серпін – 2050» «Мәңгілік ел жастары – индустрияға».

Цель программы – обучить и трудоустроить молодежь из южного региона страны с избытком трудовых ресурсов на севере, западе и востоке Казахстана, в регионах, испытывающих дефицит кадров. Данная программа в прошлом году реализовывалась на педагогических специальностях, в этом году направления этой программы расширились, охватив такие специальности, как инженерно-технические, сельскохозяйственные и ветеринарные.

Наш Западно-Казахстанский государственный университет им. М.Утемисова, наряду с другими вузами Казахстана (всего 19 вузов), участвует в реализации данной программы. В 2014-2015 учебном году к нам поступило 150 студентов из южных регионов страны по 11 педагогическим специальностям. В этом учебном году по 14 специальностям (11 педагогические и 3 технические) поступило 190 студентов.

В рамках реализации данной программы, приказом ректора университета, были сформированы рабочие группы по 5 областям южных регионов: Алматинская, Жамбылская, Южно-Казахстанская, Кызылординская, Мангыстауская области. Выезды проходили в три этапа, с апреля по июль 2015 года.

В составе рабочей группы с 21 июля по 3 августа 2015 года состоялся выезд в Жамбылскую область, где на базе Таразского государственного университета им. М.Х.Дулати проводили разъяснительную работу с абитуриентами для участия в конкурсе по образовательным грантам в рамках данной программы. Нам был выделен отдельный корпус, в котором представители 19 вузов республики вели прием абитуриентов, изъявивших желание принять

участие в государственной программе «Мәңгілік ел жастары – индустрияға» «Серпін-2050».

С 23 по 31 июля 2015г. с 9 утра до 19 часов вечера без выходных и перерывов на обед, в условиях жесткой конкуренции между вузами, осуществлялась рекламно-разъяснительная работа с абитуриентами, их родителями и многочисленными родственниками и друзьями.

Наша беседа начиналась представлением, далее знакомили с целью государственной программы «Мәңгілік ел жастары – индустрияға» «Серпін – 2050». Затем представлялась полная информация о вузе (с демонстрацией слайдов и видеоролика), количество специальностей и выделенных грантов, условия конкурса. Кроме того была дана характеристика отдельно по каждой специальности, с подробным представлением сферы профессиональной деятельности.

Абитуриентов и их родителей в первую очередь интересовали условия проживания, обстановка в городе, расположение учебных корпусов и общежитий, размер государственной стипендии, погодные условия (в зимнее время) и др. По окончании

беседы мы раздавали рекламную продукцию о вузе (специальный выпуск газеты «Өркен», буклеты, постеры) и заносили контактные данные абитуриента в журнал, затем в электронном виде передавали в приемную комиссию вуза. Представители вузов, в большинстве заведующие кафедрами, руководители отделов, деканы факультетов, соревновались друг с другом в умении красноречиво говорить и убеждать собеседника в правильном выборе их вуза и специальностей.

Порою «бились» за абитуриента до последнего слова и сопровождали его до завершения сканирования заявления на грант (вдруг его кто-то переубедит и перехватит по дороге в другой корпус, где работала приемная комиссия ТарГУ и проводилось сканирование документов). Работа была творческо-агрессивной, интересной, насыщенной. В целом коллектив, состоящий из представителей вузов, сложился хороший,

все истинные патриоты своего вуза и работали с полной отдачей. Представитель Республиканского координационного совета Байзельдинова Маншук Зикеновна с первых и до последних дней профессионально координировала работу группы, активно участвовала в разъяснительной работе и грамотно направляла в правильное русло.

Самое главное, что мы выполнили государственную программу и надеемся, что ряды наших студентов пополнились целеустремленными, жаждущими знаний патриотами своей страны. А в нашем вузе созданы все условия для подготовки высококвалифицированных, конкурентоспособных, качественных специалистов для всех регионов нашей страны.

**Г.С.Кайсағалиева,
руководитель Департамента
по академическим вопросам**

«БҚМУ Серпіндіктерінің серпінісі»

«Серпін-2050» әлеуметтік жобасы Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың «Қазақстан-2050» стратегиясында айқындалған басымдықтарды жүзеге асыруға бағытталған іс-шаралардың қатарына кіреді. Стратегияға сәйкес дамыған 30 елдің қатарына қосылу үшін білікті мамандар даярлау мәселесі өзекті болмақ. Осыған орай Қазақстан Республикасы Үкіметі жастар мәселесіне арнап «Мәңгілік ел жастары-индустрияға!» әлеуметтік жобасын ұсынған болатын. Бұл жоба «Серпін-2050» деп аталады. Осы жоба аясында біздің университетімізге екі жыл қатарынан оқуға түсіп білім алып жатырған студенттер мен тамыз айының 18 жұлдызынан бастап тұрақты жұмыс жүргізіліп келеді жатақханаға орналастыру, университеттің өміріне бейімдеу мақсатында

Сондай шаралардың бірі 29-30 күндері аралығында Серпін - 2050 жобасы аясында білім алуға келген студенттерге «Серпін-нұрлы болашақ жолында...» атты мәдени – көпшілік шарасы өткізілді. Мақсаты студенттерді университет қабырғасына бейімдеу. Студенттердің патриоттық сезімін арттыру, отансүйгіштікке тәрбиелеу, студенттерге жан-жақты қолдау көрсету, талмай еңбек етуге үйрету, белсенді жастарды ынталандыру, салауатты өмір салтын кең насихаттау. Ерке Ақжайықтың төрінде орын тепкен көрнекі жерлері мен тарихи мұражайларын аралатып, өз тарихын білудегі танымдық қасиеттерін қалыптастыру бағытында елжандылыққа баулу, студент-жастар арасында достық қарым-қатынасты нығайту болып табылды. Таңғы жаттығумен басталған шара психологиялық тренингтермен және эстафеталық жарыстармен жалғасын тапты. Қатысушылар 6 топқа бөлініп, спорттық және психологиялық бағыттағы тренингтерге қатысып, өздерін белсенді қырынан танытты. Сонымен қоса университеттің студенттік жатақханасының өмірімен таныстырып, университеттің және жатақхананың тәртіптері

және талаптарымен таныстыру. Жиналысты студенттік ректордың міндетін атқарушы Жүсіпқалиев Дулат, Жас экономист ЖҚБ төрағасы Ораш Нұрхат, «Студенттер Кәсіподағы» төрағасы Қабдешев Алмаз, Орал студенттер альянсының БҚМУ көшбасшысы Жасталапов Сырым, Жас Отан ЖҚ БҚМУ көшбасшысы Қаленова Гүлжанат, Достық студенттер клубының төрайымының міндетін атқарушы Ихсанова Зарина, «Жасыл аймақ» жастар қоғамдық бірлестігі төрайымының орынбасары Жұмағұлова Айдана және «Томирис» қыздар клубының төрайымының міндетін атқарушы Нұрланова Жәмила қатысып, түсіндіру жұмыстарын жүргізді. Серпін жастарының серпінісі оларды университет қабырғасына бейімдеу, өмірлік мақсатын анықтауға көмек көрсету жұмыстары жалғаса бермек.

А.С.Жаксығалиева
тәрбие жұмысы жөніндегі бөлім жетекшісі,
магистр

Система мониторинга и социологических исследований в ЗКГУ

Согласно международному стандарту ИСО 9001 в университете необходимо проведение социологического мониторинга, тем более, что в современном менеджменте такой мониторинг считается важнейшим условием эффективного управления социальными процессами и явлениями.

В нашем университете социологический мониторинг по международному стандарту ИСО 9001 осуществляется на протяжении целого ряда лет. Это механизм «обратной связи» с руководством университета. Опросы проводятся в рамках исследовательских проектов «Состояние межэтнических отношений, языковая практика и религия в восприятии студентов ЗКГУ»; «Мониторинг социального самочувствия студентов ЗКГУ»; «Мониторинг социального самочувствия преподавателей ЗКГУ»; «Мнение студентов и преподавателей об эффективности образовательного процесса в ЗКГУ»; «Образовательные намерения и предпочтения выпускников средних общеобразовательных школ г. Урalska».

В общей сложности 90% опрошенных студентов высоко оценили состояние межнациональных отношений в РК, тогда как удовлетворительную оценку данному состоянию дали лишь 6% респондентов и ни один из опрошенных не оценил данное состояние как плохое или очень плохое.

Что касается отношения к религии, то верующими себя посчитали 77% опрошенных студентов университета. При этом религиозные обряды совершают более или менее регулярно 58% респондентов, а места религиозных собраний посещают 12%.

Состояние сферы религиозных отношений как в Республике Казахстан в целом, так и в конкретных населённых пунктах, а также непосредственно в ЗКГУ большинство опрошенных студентов (соответственно – 58%, 59% и 57%) оценило достаточно высоко – как хорошее и очень хорошее.

При сохранении опасности вовлечения молодежи в экстремистские религиозные организации, контакты с ними у

молодежи стали меньше. Причины, при которых молодые люди идут на контакт, респонденты назвали следующие: психологический фактор (семейные и личные проблемы, одиночество и др.), социальный (безденежье, безработица, необразованность, безделье) и идеологический фактор, др.

Мониторинг социального самочувствия студентов и преподавателей университета свидетельствует об удовлетворенности материально-техническими и санитарно-гигиеническими условиями. Высоко оценили студенты условия проживания и медицинского обслуживания в вузе. Из вредных привычек самым распространенным респонденты посчитали курение, значительно меньше употребление крепких спиртных напитков, более или менее распространенным употребление наркотических веществ посчитали 6% респондентов.

Высоко оценена работа ректората и деканатов, обстановка в академических группах. Оценивая свои жизненные перспективы, подавляющее большинство респондентов (94%) выразили уверенность в переменах к лучшему или предположили такие перемены и стремятся наиболее полно реализовать свой человеческий и профессиональный потенциал, обеспечить себе высокий карьерный рост, значительно улучшить своё материальное благосостояние.

Такая оценка является определённым показателем эффективности функционирования нашего вуза и важным условием его устойчивого развития. Относительно эффективности образовательного процесса - что подавляющее большинство респондентов (не менее 2/3) оценивают его результативность и качество предоставляемых образовательных услуг весьма высоко: как хорошую и очень хорошую. В то же время, немалая их часть (примерно 1/5) оценивает данную результативность лишь как удовлетворительную. Это говорит о том, что в организации учебного процесса и его практическом осуществлении ещё

есть определённые проблемы.

При опросе выпускников школ подавляющее большинство выбирает учебу в вузе, из них 40% хотят учиться в Уральске. Качество обучения, наличие необходимых специальностей стали причинами выбора 45% из них учебы в ЗКГУ. На их выбор повлияло мнение студентов, обучающихся в нашем университете, материалы СМИ, личные впечатления и мнение близких.

Полученные в ходе проведённых опросов данные о мнениях, настроениях и установках студентов и преподавателей ЗКГУ характеризуют их отношение к содержанию, формам и социальному контексту образовательного процесса в университете в основном как положительное. В то же время позволяет нам обнаруживать те или иные проблемы, тревожные симптомы, которые обозначаются в наших аналитических отчётах и в отношении которых даются соответствующие рекомендации.

Получаемая информация даёт достаточно реалистичное представление о мнениях, настроениях и установках студентов и преподавателей ЗКГУ, характеризующих их отношение к содержанию, формам и социальному контексту образовательного процесса в университете, позволяет отслеживать их динамику, а значит, является важным инструментом эффективной организации данного процесса, необходимым условием повышения его качества.

Мы благодарны руководству университета, преподавателям кафедры и психологии Кусеновой Л.П., а также нашим студентам, в первую очередь социологам, за понимание и поддержку в проведении социологического исследования.

П.А.Добряев,
руководитель отдела мониторинга
и социологических исследований

Құттықтаймыз!

Құрметті, **Мусина Жансая Ғалымжанқызы!** Сізді дүлдүлдер сараманы, республикалық деңгейде өткізілген ақындар айтысынан алған кезекті Бас жүлдеңізбен шын жүректен құттықтаймыз! Қос ішектен төгілген жыр-жауһарларыңыз көбейе берсін! Сіздің әрбір бағындырған белестеріңіз, біз үшін зор қуаныш, мәртебе! Өзіңіз жетекшілік етіп отырған, киелі қара шаңырақ Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті, филология факультетінің, қазақ тілі мен әдебиеті мамандығының 02302-топ студенттері атынан мына өлең жолдарын арнауға рұқсат етіңіз:

Маржан сөзді өлеңге тізіп жіктеген,
Ақын жүрек тұншығып іште бүкпеген.
Келгенімізде Жайыққа тола үмітпен,
Ұстазға қарап бойымыз біздің тіктеген.

Тура мінезді, көңілі өркез жайдары,
Қай тұста да жайсаң оның аймағы.
Шабыттың жыры шырқалып сізде
айтылсын,
Қара сөздің шындығы я айғағы.

Таба білген, оң тілін өркез жас күйдің,
Жатырқатпай балаларын басқа үйдің.
Құттықтайды жеңіспенен ұл-қызы:
Атырау, Орал, Ақтөбе мен Каспийдің.

Алдағы уақытта да шығармашылық шыңдалу мен шабыт тілейміз!

02302-топ студенттері.

Мой первый правильный выбор

Казахстанском государственном университете имени Махамбета Утемисова была для меня очень близкой. Здесь царил атмосфера творчества и духовности, это еще больше закрепила мой выбор университета в будущем.

В течение года при подготовке к ЕНТ я проходила курсы в ЗКГУ. Мне очень понравилось: преподаватели такие замечательные, талантливые, за короткое время они стали для меня родными и любимыми. Я хотела бы выделить преподавателя истории Казахстана Аманбаева, который своей энергией, эрудицией, чувством юмора и такта заразил меня, дал уверенность, что при большом желании и усердии я смогу показать отличные знания на предстоящем ЕНТ.

Самое главное для каждого молодого человека – это правильно выбрать будущую профессию и высшее учебное заведение, где будет пополнять свои знания. Я, выпускница 2015 года из Бурлинского района ЗКО, обладательница знака «Алтын белгі», неслучайно выбрала этот старейший престижный университет имени Махамбета Утемисова, который по праву считается одним из самых лучших, ведущих высших учебных заведений, славится качеством знаний, хорошими базами и перспективами, высокими достижениями, мощным образованием и богатой традицией.

Я принимала активное участие в мероприятиях и в жизни школы, района. И участвовала в Лермонтовских и Крыловских чтениях, состоявшиеся на кафедре русской филологии в ЗКГУ. Выступление Гульнары Сидегалиевны Умаровой, заведующей кафедрой русской филологии, студентов, их рассказы о факультете ЗКГУ, поэтическое искусство, интеллигентность, богатая речь меня поразили. Я тогда уже задумалась и искренне обрадовалась их приглашению именно на их факультет. Я хотела связать свое будущее с творческой профессией. И остановилась на выборе филологии: русский язык.

Акция «День открытых дверей» в Западно-

Аскара Сайыновича Аманбаева, который своей энергией, эрудицией, чувством юмора и такта заразил меня, дал уверенность, что при большом желании и усердия я смогу показать отличные знания на предстоящем ЕНТ.

После успешной сдачи ЕНТ у меня стоял вопрос: какой выбрать университет? И я была в большом замешательстве, так как многие люди советовали и говорили, что надо мне, как обладательнице знака «Алтын Белгі», поступать в столичные вузы. В тот момент мне нужен был мудрый совет взрослого и уважаемого человека, этот совет мне дал декан филологического факультета Кыдыршаев Абат Сатыбаевич, который уделил свое время и внимание и убедил меня выбрать именно наш престижный вуз. И тогда я решила, что свои знания, полученные в школе, буду применять в университете и достойно представлять имя ЗКГУ не только в Казахстане, но и по всему миру.

Я очень благодарна преподавателям ЗКГУ! Они любят свою работу и душой болеют за свой университет.

Мое решение было однозначным. Я поступила в Западно-Казахстанский Государственный университет имени Махамбета Утемисова.

Айша Кемешова, обладательница знака "Алтын белгі", студентка первого курса

СПОРТИ УЧЕБА – СОВМЕСТИМЫ!

Волейбол - это не просто командная игра, а в первую очередь-средство самовоспитания и саморазвития. Для того, чтобы достичь успехов в этой сфере, необходимо упорно трудиться и развивать такие качества, как целеустремленность и настойчивость, инициативность и дисциплинированность, выдержка и самообладание, решительность и смелость.

В нашей стране немало профессиональных волейболистов, которые достигли определенных успехов. Именно такие люди помогают Казахстану выйти на новый уровень развития.

С началом учебного года наш университет пополнился новыми талантами и мастерами своего дела. Один из них, волейболист Бактыгалиев Жалгас. В 2009 году 10-летним мальчиком он начал заниматься в СДЮШОР-2 у тренера Казака Сергея Евгеньевича. У юного Жалгаса многое не получалось, но усердные тренировки, самоотдача и стремление к победам привели его к высоким достижениям. Первое золото команда Уральска завоевала в Петропавловске, в 2011 году. Далее: 2012 год – 2 место в Астане, 2012 год – 3 место в Уральске, в том же году 2 место в Международном турнире в Астане и еще много-много побед! В июне этого года на Республиканском чемпионате команда ЗКО буквально «вырвала» первое место у сборной г.Алматы, в составе которой играют игроки сборной РК. На данный момент Жалгас капитан юношеской сборной ЗКО 1998-99 года рождения, член сборной Республики и с сентября этого года волейбольный клуб «Жаик» принял его на работу. Жалгас выиграл образовательный грант по специальности «Физическая культура и спорт» и стал студентом ЗКГУ, это тоже одна из его побед!

«Для меня волейбол значит многое, но и об учебе я забывать не буду, - улыбается Жалгас. - Поступление в

университет - это новый этап жизненного пути, и в моих же интересах провести свою студенческую жизнь максимально интересной и незабываемой. Теперь ЗКГУ им. М. Утемисова, как и волейбол - часть меня, и я постараюсь внести свою лепту в спортивные достижения нашего университета».

Хотелось бы, чтобы, прочитав эту статью, подростки заинтересовались не только волейболом, но и поняли, что трудолюбие, терпение, упорство – это именно те качества, которые ведут к цели, к победе!

Мадина Курбанова, студентка 1 курса, РЯЛ-12

Мен қе бір кірпіш ққиңеңе...

Табаным тиіп, аяқ басқан топырағым, кіндік қаным тамып, туып өскен мекенім, Алашымның анасы – Қызылорда, Жер кіндігі, Аспан мен Жерді жалғастырған- Байқоңырдың тумасымын.

Тумысымнан алпыс екі тамырын идіріп, булақтай ақ сүтін беріп, аялаған әлдімімен өмір сүруді үйреткен - Анашымның, арқа сүйер панам, асқар таудай – Әкешімнің арқасында жаңашылдыққа құмар, елең еткізер нәрсе болса қалт жібермей, қызықтап қарап өстім. Осы кісілердің мен үшін сіңірген нағыз қазақи тәрбиесінің арқасында талай белестерді бағындырып, өккен жемістерінен бүршік атып, қуаныш сыйлауға асығатынымын. Мен Төретам кентіндегі №85 орта мектебінде білім алдым. Біліммен қатар ол киелі ошақтың маған сыйлағаны көп болды.

Ата-анам, ұстаздарымның маған берген ақыл-кеңес, қолдауларының арқасында білімді жиі сынап сайыстарға, салауатты өмір салтын ұстану мақсатында спорттық сайыстарға, бірнеше арулар байқауында жиі сынға түсіп, қатысып тұратынымын. Қай істі бастасам да алдыма, «Кім тәуекел етпейді, сол мақсатына жетпейді» деген мақсатты қойып, сол істің маманы атануға асығатынымын. Ұстаздарымның «қолыңнан келсе мамандықтың бәрі жақсы» деген сөзін жиі есіме алып, сол арқылы армандап, болашағымды жоспарлаймын.

Біздің өмірде мамандықтың алуан түрлері бар. Әр мамандықтың өзіндік ерекшелігі бар.

Әрбір адамның болашағы тікелей таңдаған мамандығына байланысты. Үлкен жауапкершілік атқарып, өз ісін сүйіп, жақсы көрсе ғана адам өзіне сенімді, өз-өзін еркін сезінеді.

Міне, менің де балалық сан қилы арман-мақсатым жетелеп, жұдырықтай жүректен орын алған – Шет тіл: екі шет тілі мамандығы. Осы мамандықты таңдауға заманымыздың билікке емес білімге сенетін уақытында Елбасымыз Н.Ә.Назарбаевтың үш тілді мемлекет боламыз

деген салиқалы саясаты септігін тигізді. Қазіргі заман ашықтық пен жан-жақтылықты талап етеді. Сондықтан өмірден өз жолын табуға, беделді кәсіпті игеруге, өзіне және жан-жағына жақсы көңіл-күй, жарқын болашақ сыйлауға тырысқан адамдар үшін шет тілін меңгеру қажеттілігі міндетті деп ойлаймын.

«Бала жүрегі-кішкентай күй сандық. Сол сандықтың кілтін тапсаң ғана ашылады. Мұғалімнің қолында әр кезде сол кілт тұру керек», - деп М.Шаханов ағамыз айтқандай өз білгенін үйрету үшін үлкен қайрат пен батырлық танытып, жүректен кілтті әрдайым таба білген ұстаздарымнан алған білімді ұштап, терең білім алып шығуға М.Өтемісов атындағы университет септігін тигізген деген ниетпен таңдап, «Серпін-2050» бағдарламасы бойынша осы университеттің грант иегері атандым.

Орал қаласына табан тірегеніме біршама уақыт болмаса да адамдарымен бір туғандай тіл табысып, бауыр баса бастадым. «Серпін-2050» бағдарламасы бойынша университет ұжымы құшақ жая қарсы алып, орналасуымызға үлкен көмек көрсетті. Жарты жылға тегін, жап-жаңа жатақханаға орналастырды. Өз кеудеме сыймастай буырқанған сезімді білдіріп, университет ұжымына үлкен алғыс білдіремін.

Бұл университетті таңдап, алға қойған алып мақсаттарымыздың бір ұшқынын көрген секілдімін. Ендігі жерде талмай еңбек етіп, толық білім алып, Отанымызға қажетті азамат атанып, мен де мемлекетке бір септігімді тигізсем деп едім. Осы арманым М.Өтемісов атындағы университетпен тікелей байланысты екеніне сенемін!

Гүлзира Темірбекова, 1-курс студенті

АБАТ КЫДЫРШАЕВ: «НА МОИХ ЗАНЯТИЯХ НИКТО НЕ ЗЕВАЕТ»

Цитата небезызвестного французского императора Наполеона Бонапарта «Кто не умеет говорить, карьеры не сделает» актуальна и в наши дни. Можно получить три высших образования, прочитать сотни книг, но так и не научиться грамотно выражать свои мысли. Культурой речи и чистой языком казахстанской молодежи обеспокоен ученый-лингвист, доктор педагогических наук, член Российской риторического сообщества, автор научных работ по искусству риторики Абат Кыдыршаев. Эта интереснейшая личность стала гостем нашей редакции.

В современном мире монологом остается все меньше места, зато растет популярность виртуального общения. В наши дни мало кто заботится о чистоте речи. Большой проблемой остается сквернословие, нецензурные выражения, которые с небывалой скоростью проникают даже в литературу и в кино. Мы привыкли к незамысловатому молодежному жаргону, таким словам-паразитам – «по любому», «оттянулись», «короче», «типа», «прикинь» и тому подобным, которые так и сыплются сегодня из уст молодых людей. Вроде и не уголовная лексика, но и нормальным языком тоже не назовешь. Наш собеседник

достаточно иметь в кармане диплом о высшем образовании. Притом, что сами и двух слов связать не могут. Просторечие и жаргон характеризуют скудость кругозора, неразвитость мышления. Неграматная речь свидетельствует и о недостатках воспитания.

– Великие люди говорили: «Поэтами рождаются, а ораторами становятся». Например, мы не сможем научиться плавать и нырять, если будем только наблюдать за пловцами с берега. Точно так же без постоянных упражнений невозможно овладеть ораторскими навыками.

Абат Сатыбаевич – не только замечательный ученый-лингвист, но и педагог, профессор Западно-Казахстанского государственного университета, доктор педагогических наук, академик Академии педагогических наук Казахстана. В нефтяную столицу приехал по приглашению КГКП «Региональный центр переподготовки, повышения квалификации и обучения языкам государственных служащих» для проведения лекций по ораторству. Наш собеседник считает, что уровень общей культуры человека во многом можно определить по культуре его речи. Ораторство – сегодня необходимое условие эффективной работы практически во всех сферах деятельности. Будь то бизнесмен, религиозный наставник, учитель, юрист, социальный работник, госслужащий и даже продавец – они должны в той или иной степени уметь правильно выражать свои мысли. По словам ученого, многие люди ошибочно считают, что для того, чтобы стать интеллигентным, культурным и образованным,

Вспомните Демосфена, который был косноязычен, имел слабый голос, короткое дыхание, привычку подергивать плечом и т.д, но благодаря своей настойчивости и энергии он победил все эти недостатки. В итоге в результате длительных речевых упражнений, набирая в рот черепки и камешки, произносил речи на берегу моря, при шуме волн, заменявших в данном случае шум толпы, он научился ясно, четко произносить слова. Изучая образцы красноречия, Демосфен неделями не выходил из комнаты, обрив себе половину головы, во избежание соблазна. Конечно, его первые попытки выступать публично не имели успеха, но он много работал над собой, в итоге стал знаменитым оратором древнего мира.

Абат Сатыбаевич является автором некоторых публикаций, в частности, это учебники, пособия и книги, посвященные ораторскому искусству. Свое видение мощного коммуникативного потенциала казахского языка, а именно ораторского искусства, он апробировал на многочисленных научных конференциях различного масштаба. Сам стал идейным вдохновителем и организатором многочисленных научных конференций, посвященных различным аспектам теории и методики преподавания языка и риторики. И особое место в научной деятельности ученого занимают его исследования по теории и методике преподавания риторики, ораторского искусства. Его многочисленные труды, посвященные этой великой науке – яркое тому доказательство: «Шешендіктану», «Шешендік лектор профессиогамасы», «Шешендік тағылымы», «Іскерлік шешендіктану қағидалары» и другие.

Ораторское мастерство, умение ясно доносить свою мысль, отстаивать точку зрения необходимы практически любому человеку. Поэтому в числе его слушателей самые разные группы: от студентов до госслужащих, для которых он читает лекции об ораторском искусстве предков и перспективах развития языка праматери – «Ана тілі». Его выступления на самые разные темы каждый раз получаются интересными, поэтому они привлекают внимание большого количества слушателей.

– На моих занятиях никто никогда не зевает, – с улыбкой говорит Абат Сатыбаевич. – Я не позволяю человеку сделать это, так как в ходе тренингов мы часто обмениваемся мнениями, обсуждаем тот или иной вопрос, публично беседуем, выступаем перед аудиторией. – Во-первых, это дружеская атмосфера, в которой легко раскрыться и легко обучаться. Во-вторых, много практики, что позволяет уже с

первых занятий почувствовать рост своего ораторского мастерства. И, в-третьих, хорошо продуманная программа, когда каждое следующее упражнение дополняет предыдущее, и в результате знания складываются в единую, цельную систему.

Наш герой признается, что часто слышит слова признательности от слушателей. Одним его лекции помогли побороть внутренний страх перед выступлением, другим – избавиться от комплексов. Третьим – в личностном росте, в раскрытии внутреннего потенциала. Ученый утверждает, что в древнем Риме, древней Греции, на арабской, индийской, китайской земле риторика считалась одним из главных учебных предметов. Еще с тех давних времен люди понимали, что качественное образование напрямую связано с культурой речи. И сегодня нам нужны не разовые отчетные мероприятия, а комплексные меры, опирающиеся на мировые научные методики. Поэтому Абат Кыдыршаев уверен, что настала пора ввести ораторское искусство в качестве предмета в программы высших и средних учебных заведений, где готовят будущих специалистов.

– Человек не рождается говорящим. Этот навык он постепенно развивает в себе в повседневном общении, и совершенно очевидно, что это доступно любому нормальному человеку. А если он занимается по продуманной методике, используя системный подход, то также совершенно очевидно, что его прогресс в овладении ораторским искусством будет гораздо значительней, – отмечает он. – В настоящее время люди начинают осознавать теснейшую связь между экономикой, воспитанием, отношением к труду и культурой человека. Актуальная проблема сегодня – нравственный облик, культура личности, так как в решении экономических и других вопросов важны усилия не только общества, но и каждого человека.

Абат Сатыбаевич видит причину растущей популярности виртуального общения, которым увлечено все человечество, в дефиците общения. Поэтому отмечает, что к решению этой проблемы нужно подойти со всей ответственностью. В заключение наш собеседник привел слова Антона Павловича Чехова, который говорил: «Дурно говорить должно бы считаться таким же неприличным, как не уметь читать и писать...». И с этим нельзя не согласиться. Поэтому слова-паразиты и нецензурные выражения, которые уродуют нашу речь, влияют на психику человека, следует вовсе исключить из своего лексикона. Ведь речь должна ласкать слух.

Динара КАНБЕТОВА
газета «Прикаспийская Коммуна»,
Атырау

Профессора Абата Сатыбаевича Кыдыршаева, к.п.н., декана филологического факультета поздравляем с присвоением звания - члена Союза журналистов Республики Казахстан.

Абат Сатыбаевич тесно сотрудничает с печатными изданиями Казахстана с 1995 года и имеет более 500 трудов. Работая в ЗКГУ им. М.Утемисова регулярно публикует свои статьи в научном журнале «БҚМУ Хабаршысы» («Вестник ЗКГУ»), ведет рубрики в университетской газете «Өркен», привлекая к работе студентов, равнодушных к печатному слову. Желаем дальнейших творческих успехов, здоровья и процветания!

Коллеги

Кафедра АНК – работа предстоит интересная

Кафедра Ассамблеи народа Казахстана, созданная в ЗКГУ им. М.Утемисова, проводит большую работу по координации, методологическому и методическому обеспечению учебно-воспитательного и научно-исследовательского процессов в университете в сфере межнациональных отношений, оказанию систематического содействия реализации государственной этнополитики, как в самом вузе, так и в Западно-Казахстанской области, по информационному сопровождению и продвижению реализации 5-ти институциональных реформ.

В новом учебном году кафедра ставит перед собой задачи по осуществлению, прежде всего, IV институциональной реформы Плана нации – 100 шагов Н.А. Назарбаева – «Идентичность и единство». Патриотизм, гражданская идентичность, гордость за свою страну, уважение ее Конституции – качества, которые должны быть сформированы в сознании казахстанской молодежи.

– Естественно, что для проведения такой работы мы должны знать, чем живет молодежь. С этой целью проводится социологический мониторинг состояния межэтнических отношений в молодежной среде и характера социально-политической идентификации молодежи, выделяя наиболее проблемные в этом отношении её категории, – рассказывает руководитель кафедры АНК, к.п.н., В.Ю.Салов. – Данные исследований используются для организации гражданского образования молодежи, формирования гражданской политической культуры. И прежде всего

общегражданских ценностей на основе идеи Мәңгілік Ел, включающей такие качества, как гражданское равенство, трудолюбие, честность, культ учёности и образования.

Работа кафедры направлена на формирование толерантности в сфере межэтнических отношений, корректное отношение к представителям других культур и устойчивая невосприимчивость («иммунитет») к идеям, высказываниям и действиям, направленным на возбуждение национальной вражды или розни. Результат работы во многом зависит от того, насколько достоверна и убедительна будет информация о ценности гражданского мира. Для этого проводятся различные мероприятия, идет поиск наиболее приемлемой формы подачи таких знаний.

Беседы, дискуссии, дебаты среди молодежи проводятся с привлечением известных и авторитетных людей, представителей национально-культурных объединений.

За учеными кафедры АНК остается право координации, методологического и методического обеспечения учебно-воспитательного и научно-исследовательского процессов в университете в сфере этнополитики, систематического содействия реализации государственной этнополитики в РК.

Это почетное право осуществляют на общественных началах ученые ЗКГУ.

–Работу осуществляют 2 доктора наук, 13 кандидатов наук, 9 магистров и старших преподавателей университета. С самого начала своей работы кафедра АНК приняла активное участие в организации и проведении ряда научно-практических конференций и круглых столов. С успехом была проведена международная научно-практическая конференция «Народы сопредельных государств Казахстана и России на евразийском пространстве: диалог и сотрудничество», круглый стол «Казахстан в евразийском интеграционном проекте», круглый стол «Выполнение Плана нации – 100 шагов по реализации пяти институциональных реформ Н.А. Назарбаева», научно-практическая конференция «20 лет АНК – новый этап. Идентичность и единство». По материалам этих мероприятий было издано 2 сборника и брошюра. В помощь кураторам учеными кафедры подготовлена методическая рекомендация для проведения кураторских часов по теме «Евразийская экономическая интеграция». Проведен фестиваль дружбы народа Казахстана. Кафедра ставит перед собой большие планы, ученые работают для осуществления поставленных целей, – сказал В.Ю.Салов.

В ПОДДЕРЖКУ ЖЕНСКОГО ЛИДЕРСТВА

ОО «Әлем және әйел» ЗКГУ им. М.Утемисова реализует социально - значимый проект «Школа Женского лидерства», который осуществляется по государственному заказу Управления внутренней политики ЗКО.

По словам председателя общественного объединения, к.т.н., руководителя Центра Болонского процесса ЗКГУ Л.А.Садыковой, Школа женского лидерства была создана как современная площадка, способствующая эффективной коммуникации, образованию и повышению сотрудничества между женщинами. Задачей проекта является воспитание молодых женщин - лидеров, способных быть активными участниками политической жизни государства, которые могут преобразовать общество на основе социально-значимых ценностей.

В рамках школы были проведены тренинги, семинары, волонтерские мероприятия, встречи с лидерами женских организаций, круглые столы, действует сайт «Школы женского лидерства»: www.wls.alem-ayel.kz, где размещены нормативная документация по гендерной политике государства, новости и информация о работе, проводимых мероприятиях «Школы женского лидерства». На страничке сайта «Школы женского лидерства» предусмотрена и обратная связь, с помощью которой компетентные специалисты - члены «Школы женского лидерства» будут оказывать консультативно-правовую, интеллектуальную и психологическую помощь. Также при Центре созданы телефоны доверия: 8 (7112) 504-867, 8 (747)115 76 30.

Летом этого года состоялись экспедиции в Каратобинский, Зеленовский, Теректинский, Таскалинский, Аюкаикский, Бурлинский, Сырымский, Казталовский, Жанибекский, Бокейординский, Жангалинский, Чингирлауский районы с целью реализации государственной Концепции гендерной политики в Казахстане.

В каждом районе были проведены круглые столы, семинары, проведены социологические исследования по гендерной политике и лидерству женщин, оказана консультативно-правовая, интеллектуальная, методическая помощь женщинам и женским общественным объединениям ЗКО.

В работе круглых столов, семинаров приняли участие представители государственных органов района, бизнес-структур, НПО, домохозяйки, СМИ.

21 июля прошел форум женщин Бурлинского района. Общественное объединение «Әлем және әйел» приняло участие в работе секции «Деловые женщины-опора государства».

На встречах и семинарах в районах ЗКО женщинами было задано много вопросов, связанных с открытием собственного бизнеса на селе, о государственных программах поддержки малого и среднего бизнеса, о выделяемых грантах, льготном кредитовании, возможности получения дополнительного образования и возможности участия в семинарах-тренингах «Школы женского лидерства» и др.

Участники экспедиции выступали с докладами, делились своим опытом в организации бизнеса, оказывали консультационную помощь по экономическим, юридическим вопросам, а также были предложены интересные инновационные

проекты, которые можно реализовать на селе: производство войлока-утеплителя, организация сельского туризма, производство национальных сувениров, организация домашнего сервиса, детских садов и т.д.

Проведенные исследования показывают, что молодежь в районах пассивная, не хочет идти в бизнес. Более предприимчивы женщины постарше, даже предпенсионного возраста. Они пытаются открыть свое дело, делятся своими идеями, просят помощи и записываются на семинары-тренинги.

Мониторинг социологических исследований, который мы проводим в районах и городе позволит выявить потенциал женщин-лидеров, выявить факторы, сдерживающие развитие женского лидерства. По итогам проведенного исследования будут разработаны рекомендации для женских общественных организаций районов по устранению причин, сдерживающих развитие женского лидерства, рекомендации по воспитанию и вовлечению молодых женщин-лидеров, способных стать участниками политической жизни государства, которые могут преобразовать общество на основе социально-значимых ценностей, - сказала Л.А.Садыкова. - До конца этого года планируется проведение семинаров-тренингов с привлечением ведущих специалистов области по вопросам психологии, юриспруденции, этики, эстетики, экономики, финансов, маркетинга, большая итоговая конференция «Роль женщины в современном Казахстане» с участием женских общественных объединений районов. В планах также создание базы данных по потенциальным женщинам-лидерам и факторам, сдерживающим развитие женского лидерства в регионе.

Члены общественного объединения ОО «Әлем және әйел» выражают искреннюю благодарность органам власти, структурным подразделениям, районным женским общественным объединениям, представителям бизнес структур, НПО, СМИ за поддержку при реализации проекта.

БҚМУ-дағы 1 семестр

Сол күні бір керемет күн болды. Біз академиялық ұтқырлық бағдарламасы арқылы Аралы Ақжайықтағы М.Өтемісұлы атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетіне III курстың 1 семестрін оқуға шешім қабылдаған едік. Соған байланысты Орал қаласына жол жүргелі жатырмыз.

Баяғы сол өзіміздің шырайлы Шымкенттің ығы-жығы болған темір жол вокзалы. Бір-бірін күтіп, не шығарып салып тұрған адамдардың айқай шуынан құлағымыз тұнып қалды. Міне, аз уақыт өткен соң, біз күткен поезда вокзалға келіп тоқтады. Жүрегіміз алып ұшып барады, қатты соққаны соншалық кеудемізді жарып шығардай көрінеді. Бір жағынан ел көріп, жер көріп, тәжірибе жинақтайтынымызға қуанып тұрғанмен, шыны керек, достарымыз бен ата-анамызды жарты жыл көрмейтіміз сол қуанышты әлсіз-әлсіз баса береді. Сонымен, қимастықпен қоштастық біз поезқа мініп, Орал, қайдасың? - деп, тартып тұрдық. Картадан қарағанда жап-жақын жер сияқты еді, өттең алып-ұшқан жүрегімізге, төзімімізге қырсыққандай біз мінген поезд Жайықтың жағасына жетіп болмады. Осылай, өзімізбен-өзіміз арпалысып кеудеміздегі жұмыр өтке ие болмай екі күн дегенде Оралдың вокзалына келіп тоқтадық-ау әйтеуір. Бетен орта, бетен жер бізге беймәлім бұрын көрмеген тарихқа толы ескі қала Орал армысың! Біз келдік. Оралдың вокзалы да сол біздің Шым қаланың вокзалынан қалыспайды екен.

Толған адамдар, қауышу мен қоштасудың, күтіп алу мен шығарып салудың көз жасы бірден білініп тұр. Біз екеуіміз аң-таң болып аузымыз ашылған күйі поездан түстік. Біздің группаластарымыз Айдана мен Сабина деген қыздар өте сыпайы, мейірімді жүзбен қарсы алды. Біз екеуіміз іркесіп-тіркесіп жүріп, университеттің №1 жатақханасына келдік. Біз орналасқан күн оқудың жаңа күні болғандықтан жатақханада өзіміз секілді студенттер қауымы семкелерін көтеріп, ағыла бастады. Әзірге бір-бірімізді танымағандықтан біздің де өзгелерінің де көңіл-күйлері онша жадыраңқы болмады, бірақ, уақыт өте келе бір үйдің балаларындай тату болып кеттік. Сонымен біздің осы күнге дейінгі тұрған жылы ұямыз 2-ші қабаттың №3 бөлмесі еді. Біз бір бөлмеде 6 қыз болдық. Құрбым екеуіміз ғана жырақтан, ал қалған 4 қыз осы қаланың ауыл-аудандарынан еді. Әр қайсысымыз әр түрлі мамандық иесіміз, әрі жете танымағандықтан болар бастапқыда бір-бірімізге үйренісе алмай жүрдік. Бірақ, 2 күннен соң барлығы өзгерді, құдды бір бұрыннан таныс адамдарша араласып кеттік...

Университет, куратор, группаластарымыз бізге жатырқай қарамады, біздің тезірек сіңіп кетуімізге осының да үлкен себебі бар шығар деп ойлаймыз. Өзіміздің Мәдениет және өнер факультетінің оқытушылары мен студенттері өте керемет жандар. Бізді осы күнге дейін өздерінің іс-шараларына қатыстырып, білмегендерімізді уйретті.

Оқытушылар қауымы болса бойындағы бар білімін студент санасына сіңіруге тырысып бақты. Оқытушымыз Айнұр Ұзақбайқызының жетекшілігімен хореография мамандығының 1-4-курс студенттері Орал қаласындағы қариялар мен мүгедектер үйіне барып, концерттік бағдарлама ұйымдастырдық. Ондағы қариялар мен қамқөңіл жандардың көңілдері бір серпіліп, бізге ризашылықтары мен ақ батасын жаудырып жатты. Ақұштап Бақтыгерееваның шығармашылық көшініде өз өнерімізді көрсеттік. Хореография мамандығының оқытушылары Қарлығаш Дайырғалиқызы мен Алмагүл Батырғалиқызы кафедра атынан бізге бишіліктің қыр-сыры тұнған әдемі кітаптарды табыс етті.

Сонымен, тоқ етерін айтып, түйінін жасай келгенде Оралдың керемет қала екеніне кезіміз жетіп келгенімізге бір қуанып, көтерімізге тағы бір қуанып жатқан жайымыз бар! Алған өсерімізді, көрген қызықтарымызды сөзбен айтып, не қағаз бетіне жазып, түсіндіріп берудің езі өте қиын. Себебі, Оралдың көркі мен тұрғындарының адамгершілігін, қарым-қатынасын жазып жеткізуге тіл жетпейтіні анық нәрсе. Орал қаласы тұнып тұрған тарих екені бірден көрініп тұр. Ақтөбелік ақын ағамыз - Ертай Ашықбаевтың айтуы бойынша:

Орал қалам, Ескі музей секілді тоналмаған.

Иә, рас, Оралды көріп, жалпы бүкіл Қазақстанның, біздің Отанымыздың

музейі деп айтсақ қате айтпаспыз деп ойлаймыз. Университеттің ұстаздары мен студенттеріне айтар алғысымыз шексіз. М.Өтемісұлы атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің ректоры Иманғалиев Асхат Сәлімұлына, Мәдениет және өнер факультетінің деканы Исатаев Мейрам Исатайұлына және де «Хореография» мамандығының барлық оқытушыларына алғысымыз шексіз.

Ал студенттерге айтарымыз осындай керемет мүмкіндіктерді құр жібермеңіздер. Егер сәтін салып жатса біздің Шымкентке де келіңіздер. Академиялық ұтқырлық деген студенттер үшін өте жақсы бастама деп ойлаймыз. Лайым осындай жақсы жобалар жалғасын таба бергей.

Осылайша, Жайық жағасындағы біздің қызыққа толы күндеріміз зымырап өте шықты. Орал қаласының тізбектелген сәнді ғимараттарынан, әдемі көшелерінен сылдырап аққан Жайық пен жасыл желекке малынған табиғатынан алған өсерімізді, ең бастысы, 80-жылдық тарихы бар М.Өтемісұлы атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінен алған білімімізді арқалап біз шырайлы Шымкентімізге қайтадан жол тарттық! Қазір Біз туған жеріміздеміз бірақ, сені сағынамыз - Орал, БҚМУ!

Төңізбек Еңлік,
Жансейітова Гулзира.
Құрметпен, М.Өуезов атындағы
ОҚМУ хореография мамандығының
4-курс студенттері

ЗКГУ - самый лучший*)

НОВИНКИ БИБЛИОТЕКИ

В этом году страна отмечает ряд значимых юбилеев – это 70-летие Великой Победы над фашистской Германией, 550-летие Казахского ханства, 20-летие Ассамблеи народа Казахстана и 20-летие Конституции. Как отметил наш Президент Н.А.Назарбаев, не зная историю своей страны, невозможно построить светлое будущее, поэтому наша основная задача как можно глубже раскрыть странички истории становления Независимого государства, изучить каждый шаг его тернистого пути, вывести в свет имена людей, которые, рискуя собственной жизнью вели борьбу за процветание и независимость казахского народа, подвергая тем самым опасности жизнь своей семьи и жизнь родных и близких. С этой целью вот уже несколько лет в стране проходит международный форум «Шерлі шежіре аманаты».

В этом году форум проходил в Уральске в рамках проекта Ассамблеи народа Казахстана «Тарихтан тағылым-өткенге тағзым», посвященный памяти жертв политических репрессий. В нем приняла участие известные казахстанские ученые Государственный секретарь РК Гульшара Абдикалыкова, депутаты Мажилиса Парламента РК, зарубежные эксперты из стран СНГ, США, Южной Кореи и Чехии.

В рамках акции «Дар бесценный» представители РГУ «Қоғамдық келісім» преподнесли Научной библиотеке ЗКГУ им. М.Утемисова серию книг по этнополитологии, литературе народов Казахстана, о Великой Отечественной войне и истории АНК.

Дулатбеков Н. Деятели Алаша
Книга доктора юридических наук, профессора Н.Дулатбекова посвящена жизни и деятельности группы лидеров партии Алаш, которые в свое время получили высшее образование в Санкт-Петербургском университете. В книге размещены их статьи и другие материалы, опубликованные в газетах в разные годы начала XX века.

Кроме того, в ней на основе архивных документов отражены заслуги деятелей партии Алаш по восстановлению исторической справедливости в отношении казахской нации, их сплоченности, стремлению к становлению казахской государственности в те смутные годы.

Абырой мен Парыз (Еуропа елдеріндегі Екінші дүниежүзілік және Ұлы Отан соғысына қазастандықтардың қатысуы) - Честь и долг (Участие казахстанцев во Второй мировой и Великой Отечественной войне в странах Уаропы). Ұжымдық монография Б.Ф.Аяғанның редакциясымен - қазақша, орысша.

Ұсынылып отырған кітап «Қазақ жауынгері Ұлы Отан соғысы майданында» (2010) тарихи- құжаттық зерттеудің жалғасы болып табылады. Еңбек 1939-1945 жж. аралығында Екінші дүниежүзілік және Ұлы Отан соғысының маңызды оқиғаларын баяндайды. Авторлар соғыстың алғашқы күнінен Токиолық ескери трибуналда аяқталуына дейінгі кезеңде қазақстандықтардың көрсеткен ерлігін жан-жақты зерттеп жеткізеді.

Данная книга является продолжением историко- документального исследования «Қазақ жауынгері Ұлы Отан соғысы майданында» (2010). В книге описываются важнейшие события Второй мировой и Великой Отечественной войны с 1939 по 1945 год, авторы попытались дать целостную картину участия казахстанцев с начала войны до ее завершения на Токийском военном трибунале.

Бір халық, бір ел, бір тағдыр=Один народ, одна страна, одна судьба=One nation, one country, one destiny

Альбом қазақ даласынан бастау алған мәңгілік жалпы әлемдік құндылықтар- бірлік, татулық пен келісім туралы еңгімелейді. Мұнда этникааралық және конфессияаралық келісімнің ұлттық үлгісі- Қазақстан халқы Ассамблеясы, оның құрылуынан бастап бүгінгі күнге дейінгі жұмысы туралы баяндалады.

Ассамблея народа Казахстана: история двух десятилетий
В книге раскрыты исторические предпосылки, ценностные основы национального единства, толерантность казахского народа, главные этапы создания и развития АНК как общественно-политического института гармонизации сферы межэтнических отношений за 20- летний период.

Менің Қазақстаным «Менің Қазақстаным» анықтамалығында Қазақстандағы республикалық және өңірлік этномәдени бірлестіктер туралы мәліметтер алғаш рет жүйеленіп берілген. Сонымен бірге этноБАҚ пен этноатеатрлар туралы ақпарат топтастырылған.

В справочнике «Менің Қазақстаным» впервые систематизированы и представлены сведения о республиканских и региональных этнокультурных объединениях Казахстана, а также приведены сведения об этнических средствах массовой информации и театрах.

«Великая Отечественная война: история, методология, современное осмысление»
Материалы конференции посвящены истории и всемирно-историческому значению Великой Отечественной войны, новым методологическим подходам и методам исследования военной тематики. В научном сборнике нашли отражение публикации, посвященные памяти военных лет, оценки наследия Победы, воспоминания о войне в источниках официального и личного происхождения, военной повседневности. Материалы сборника рассчитаны на широкий круг читателей.

Kazakhstan 2050
Toward a modern society for all. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission in writing of Oxford University Press, or as expressly permitted by law, by licence, or under terms agreed with the appropriate reprographics rights organization. Enquiries concerning reproduction outside the scope of the above should be sent to the Rights Department, Oxford University Press, at the address above.

Литература народа Казахстана
В монографии «Литература народа Казахстана» впервые в сравнительно-сопоставительном плане исследуются наиболее важные литературные процессы, основные этапы развития литературы данного региона. Литература народа Казахстана - явление уникальное и многогранное, своеобразный творческий феномен, вулканующий казахскую, русскую, уйгурскую, курдскую, немецкую, татарскую, корейскую, узбекскую литературы.

Қазақстан халқы Ассамблеясы: алғашқы қадамдар (1995-1997 жж.)
Жинақта Қазақстан халқы Ассамблеясының ұйымдастырылуы мен қызметі туралы, бұл бірегей жаңа қоғамдық институттың құрылуы мен дамуындағы Қазақстан Республикасының Президенті- Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың рөлін айқындайтын, Қазақстан Республикасы Президентінің

Қазақстан Республикасы Президентінің

Мұрағатының қорларында сақтаудағы құжаттар жарияланып отыр. Жинақта Қазақстан Республикасында табысты жұмыс істеп жатқан этномәдени орталықтардың жан- жақты қызметі көрсетілген.

В сборнике публикуются документы, хранящиеся в фондах Архива Президента Республики Казахстан, о создании и первых шагах функционирования Ассамблеи народа Казахстана, роли в формировании этого института Первого Президента Республики Казахстан- Лидера Нации Нурсултана Абишевича Назарбаева. Отражена многогранная деятельность многочисленных национальных культурных центров.

Қазақстан халқы Ассамблеясы: жылдық тарих
Кітапта ұлттық бірлік құндылықтарының негіздері, қазақ халқының толеранттылығы, этносаралық қатынастар саласын реттеудің қоғамдық-саяси институты ретіндегі Қазақстан халқы Ассамблеясының қалыптасуы мен дамуының 20 жылдық кезеңінің негізгі белестері баяндалады.

Еңбекте Қазақстан Президенті Н.Ә.Назарбаевтың бастамасымен құрылған Қазақстан халқы Ассамблеясы мемлекеттік этносаясаттың шешуші тетігі ретінде халық өкілдігі институты қызметінің сапалық тұрғыда жаңа деңгейде қамтамасыз етіліп отырғандығы ашып көрсетіледі.

Сын Қазақстаны и Эплады
Сборник документов рассказывает о жизни и деятельности удивительного человека: архитектора, ученого, публициста, общественного деятеля. Являясь потомком греков, покинувших историческую

Родиной в начале XX в. и затем депортированных в Казахстан, С.Г.Космериди, несмотря на ограничения, связанные со статусом этноса, не только получил высшее образование, но и достиг высших ступеней в избранной им деятельности, став одним из мэтров казахстанской архитектуры.

Орталық мемлекеттік ғылыми- техникалық құжаттама мұрағатының жеке қор құжаттары бойынша аңдатпалық жолсілтер
Жолсілтерде Орталық мемлекеттік ғылыми- техникалық құжаттама мұрағатында сақталған жеке қор құжаттарының мазмұны және құрамы туралы мәліметтер берілген.

Путеводитель включает сведения о составе и содержании фондов личного происхождения, хранящихся в Центральном государственном архиве научно-технической документации.

Ер есімі ел есінде- Поклонимся и мертвым и живым
В книгу включены письма, фронтовые дневники, воспоминания участников Великой Отечественной войны, документы о трудовом подвиге женщин, овладевших сложными профессиями бурщиков, крепильщиков, трактористов, водителей, в довоенное время составляющих монополию мужского труда. Документы выявлены в фондах КГУ «Государственный архив» управления культуры, архивов и документации Восточно- Казахстанской области.

Қыдыралиев Д.Қ. «Жерұйық»
Қолдарыңыздағы кітап қазақ даласынан бастау алған ізгілік пен рухани келісім жайында сыр шерте отырып, бүкіләлемдік құндылықтар төңірегінде сөз қозғайды. Қазақстанда қалыптасқан этносаралық және конфессияаралық келісім моделі- Қазақстан халқы Ассамблеясы туралы баяндайды.

Данная книга поведает Вам тайну доброты и духовного согласия, берущих начало в казахской степи. В ней повествуется об общемировых ценностях, о казахстанской модели межэтнического и межконфессионального согласия – Ассамблее народа Казахстана.

Қазақстандағы ерекше лагерлер: Степной. Песчаный. Луговой. Дальний
Бұл ғылыми- зерттеу еңбекте КСРО ІІМ Лагерлер бас басқармасының кезінде Қазақстан территориясында орналасқан ерекше лагерлері (№4 Степной, №8 Песчаный, №9 Луговой және №11 Дальний) тарихының проблемалары басым көпшілігі ғылыми айналымға алғаш рет енгізілген ауқымды құжаттық материалдар негізінде байыпталып, мәселенің осыған дейін аз зерттелген тұстары қарастырылады.

Қазақстандағы ерекше лагерлер: Степной. Песчаный. Луговой. Дальний
Бұл ғылыми- зерттеу еңбекте КСРО ІІМ Лагерлер бас басқармасының кезінде Қазақстан территориясында орналасқан ерекше лагерлері (№4 Степной, №8 Песчаный, №9 Луговой және №11 Дальний) тарихының проблемалары басым көпшілігі ғылыми айналымға алғаш рет енгізілген ауқымды құжаттық материалдар негізінде байыпталып, мәселенің осыған дейін аз зерттелген тұстары қарастырылады.

Қарлағ: Қапастағылар қаламынан... Суретшілер, мұражайлар, құжаттар, ескерткіштер

Қарлағ: Қапастағылар қаламынан... Суретшілер, мұражайлар, құжаттар, ескерткіштер

Бұл кітапты Кеңестер Одағы кезіндегі НКВД Қарлағ лагерлерінде саяси қатынас сүргіндердің құрбандарына айналған өнер адамдары- суретшілердің шығармашылық жұмыстары құрайды. Сонымен бірге Қарлағ тарихына арналған мұражайлардағы экспонаттардың, жазықсыз жапа шеккендерге қойылған ескерткіштердің фотосуреттері, мұрағаттық құжаттардың көшірмелері енгізілді.

Эта книга посвящена художникам, жертвам политических репрессий, которые были безвинно осуждены НКВД во времена Советского Союза и сосланы в Карлаг. В книге размещены репродукции их картин, а также фотографии экспонатов, памятников, установленных жертвам репрессий, копии архивных документов.

КСРО БМСБ-ІІК-ІІМ Қарағанды еңбекпен түзеу лагері тарихының очерктері (1931-1959)

Ғылыми- зерттеу еңбегінде кең ауқымды, басым көпшілігі ғылыми айналымға алғаш енген құжаттық материалдар негізінде КСРО БМСБ-ІІК-ІІМ Қарағанды еңбекпен түзеу лагері тарихының (1931-1959 жж.) басты аспектілері зерделенеді.

В научно-исследовательской работе на огромном документальном материале, большая часть которого впервые вводится в научный оборот, раскрываются узловые аспекты истории Карагандинского исправительно- трудового лагеря ОГПУ-НКВД-МВД СССР (1931-1959 гг.).

Жайлыбай Ғалым. Қара орамал. Черный платок
«Қара орамал» поэма реквиемі қазақтың көрнекті ақыны Ғалым Жайлыбайдың қалам қуатын ғана емес, бүгінгі қазақ өлеңінің тың өрісін, бүгінгінің бүгін сөзін көрсететін шығарма.

В поэме-реквиеме известного казахского поэта Галыма Жайлыбая «Қара орамал» ощущается не только писательское искусство поэта, но это также произведение, которое принесет новизну и развитие в современную поэзию.

Қазақстандық- гректер тарихынан. Из истории греков- казахстанцев

В альбоме представлены документы из фондов Центрального государственного

архива научно- технической документации, Архива Президента, Талдықорганского государственного архива, заявленных в альбоме изданий, из коллекции Анастаса Ставрианиди (уроженца г.Батуми, семья которого была депортирована в Казахстан, ныне гражданина Греции), личных архивов граждан Казахстана.

КСРО ІІМ Степной лагері тарихының очерктері (1948-1959 жж.)

В научно-исследовательской работе на огромном документальном материале, большей частью впервые вводимом в научный оборот, раскрываются малоизученные проблемы истории Степного лагеря МВД СССР.

Особлаги в Казахстане: Степной. Песчаный. Луговой. Дальний

В научно- и с л е д о в а т е л ь с к о й работе на большом документальном материале, большей частью впервые вводимого в научный оборот, раскрываются малоизученные проблемы истории Особых лагерей ГУЛАГа МВД СССР (№4 Степного, №8 Песчаного, №9 Лугового и №11 Дальнего), дислоцированных на территории Казахстана.

Қазақстан халқы Ассамблеясы-ел тарихында/ Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі Тілдерді дамыту және қоғамдық- саяси жұмыс комитеті, Әлеуметтік- саяси зерттеулер институты

Ассамблея народа Казахстана в истории страны/Комитет по развитию языков и общественно- политической работы Министерства культуры и спорта Республики Казахстан, Институт социально- политических исследований

Книга посвящена 20-летию создания Ассамблеи народа Казахстана и Конституции страны.

Подводя итоги, можно сказать что формирование общенационального исторического сознания, сохранение исторических памятников и передача их новому поколению имеют огромное значение для воспитания патриотизма у подрастающего поколения и укрепления единства народов Казахстана.

Әріптесімізді еске алу

ұстаз Нағымова Мәңдіғаным Мергенбайқызының арамыздан кеткені жанымызды қайыстырады. Жақында ғана ортамызда Ұлы Жеңістің 70-жылдығына орай «Ерлікке тағзым» атты республикалық әскери - патриоттық өңдер байқауын ұйымдастырып, өріптестері мен студенттерін белсене іске жұмылдырып, даярлықтарын пысықтап, байқаудың жоғары дәрежеде өтуіне бастаушы болған Мәңдіғаным Мергенбайқызының кафедрада орны ойсырап тұр.

Оқытушы - ғалым ретінде өз ісіне, мамандығына адал, жанашыр жан еді.

«Бұлақ көрсен, көзін аш» - дегендей, өнерлі жас таланттарды шалғай аудандардан іздетіріп, оларға музыкалық білім беріп, шығармашылық мүмкіндіктерінің дамуына жол ашты.

«Мен еш уақытта өз шәкірттеріме еш нәрсені үйретпеймін – тек қана олардың өсіп - өнуіне жағдай туғызамын», - деп айтқан А.Эйнштейннің нақыл сөзін үнемі ұран қылып шәкірттер тәрбиелеуге жалықпаған қайсар

Өз мамандығының ақап жанашыры есі ...

Республикалық, облыстық, университет аясындағы іс - шараларға, ғылыми конференцияларға, байқауларға, республикалық оқу - өдістемелік Кеңесінің мүшесі ретінде отырыстарына қатысып, белсене араласып, шебер ұйымдастырушылық қабілетін де көрсете білді.

Болашақ музыка мұғалімдерін жан - жақты даярлауда музыкалық білім беру өдістерін теория мен практикада ұштастырып, жас ұрпақты эстетикалық тәрбиелеуде еш жалықпайтын. Алдындағы студенттеріне дәріс беру барысында қолына баян аспабын алып шығармашылық тәсілімен шебер орындап өзіне баурап алатын.

Мәңдіғаным Мергенбайқызы батыс өңірінде музыкалық педагогика саласының ғылыми тұрғыдан негізін қалап, дамуына зор үлесін қоса білді. Музыкалық білім мамандығы жұмысын жандандырып, заманауи талапқа сай бакалавр дәрежесін жетілдіріп, жас мамандардың өрі қарай ғылыммен айналысуы мақсатында магистратура

ашуға жағдай жасады. Кафедраның болашағын, ғылыми әлеуетін көтеру мақсатында шәкірттерін қасына жинап, олардың докторантурада білімдерін жалғастыруына ықпал жасап отырды.

Мәңдіғаным Мергенбайқызының алдынан білім алған шәкірттері өміміздің ірі қалаларында, әр облыс аудандарында ұстазының өнегелі істерін жалғастырып келеді.

Кафедрамыздың іргетасының нық тұруына бүкіл саналы ғұмырында еселі еңбек өткен педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент, кафедра меңгерушісі болған Нағымова Мәңдіғаным Мергенбайқызы қарапайым, адамгершілігі мол, адамдармен тіл табыса білетін, білімді де білікті маман иесі ретінде, өріптестері арасында жаңалықтың жаршысы болып, білікті басшы, өз ісіне адал, қайсар мінезімен кафедра мүддесін алға жетелей білген жан ретінде әрдайым есімізде сақталады.

Музыкалық білім кафедрасының ұжымы

За путевку на республику

области Бахтияр Макен. Он отметил, что при действенной поддержке Глав государства Н. Назарбаева активного развитие физкультурного движения стало одним из приоритетных направлений долгосрочной государственной политики страны.

Спортсмены сражались в семи видах спорта. В танцах на колясках первое место завоевали К.Нугманов и Г.Ибатулиева. Чемпионом в пауэрлифтинге среди мужчин в весе 107 кг стал А.Шаймарданов, а у женщин в весе 79 кг – Л.Добрина. В стрельбе из пневматических винтовок отличились А.Балтиев и Г.Батпакулова. Обладателями первых мест в настольном теннисе стали Г.Тухватулин и Г.Сапарғалиева. Победителем областного этапа 4-х республиканских паралимпийских игр по волейболу стала команда г.Уральска.

Аскар Абубакиров, факелонесец эстафеты огня VII Зимних Азиатских игр, делегат съезда «Ұлы дала қырандары» г.Астана.

Областной этап IV республиканских паралимпийских игр, состоявшийся в Уральске, стал серьезной заявкой на участие наших спортсменов в соревнованиях республиканского и мирового уровня под эгидой Международного Паралимпийского комитета.

На стадионе им. А.П. Атояна состоялся отбор сильнейших спортсменов из районов области и г.Уральска для республиканских соревнований, на которых будут выявлены участники Летних Паралимпийских игр в Рио-де-Жанейро в 2016 году.

На торжественном открытии состязаний выступил заместитель акима

«Спорт жұлдыздары» журналының және көптеген газеттің тілшісі ретінде әр түрлі облыс орталығына, қалаларына жиі-жиі іссапарға шығып, әсіресе спорт жарыстары туралы, мақала жазып жүріп, сол түскен үйіміңіз, мекеме-ұжымдардың басшыларының газеттерін сұрап алып танысып, өңіме құрып жұмыс барысындағы білім деңгейін, өрісін біле отырып, істеліп жатқан жұмыстары мен алға қойған мақсаттарымен танысамын.

Ақсай қаласының №3 ЖББОМ спорт залында бірнеше дүркін облыс чемпионы Жангелді Қисметовті еске алуға арналған дзюдо күресінен 2001-2002 жылы туған жасөспірімдер мен қыздар арасындағы облыстық ашық турнирге қатыстым. Еңкөйген көрісінен еңбектеген балаға шейін

Әкім боп, халқыңа жақын боп

жиналған адамның көпшілігі соншалық, ине шаншар орын жоқ. Шараның таңдай қақтырып, тамсандырып, жоғары деңгейде өтуі жер-жерден келген қонақтар мен спортшыларға қуаныш сыйлады. Өнер жұлдыздарының орындауындағы қазақ өндерінің сазы алыстан мен мұндалап шақырып тұрғандай.

Темірдей тәртіп, қонақтарға аса құрмет көрсетілуі, жарысқа қатысқан дзюдошылар мен «Қазақстан Барысы» түйе пауганы қазақ күресінің боз кілем үстінде жоғары деңгейде өнер көрсетті. Мықты дайындалғандықтары жарыстың жарқырап өткенінен көрініп тұрды. Дене шынықтыру мен спортты насихаттауға елеулі үлес қосып, спорт жанашыры болып танылған Елбасымыз Н.Ә.Назарбаев: «Спорт-елдің мерейін асырып, абыройын тасытатын сала» - деп, мемлекетімізді нығайтудағы спорттың маңызы мен саяси сахнадағы атқаратын ролін жоғары бағалаған.

Осы турнирдің өтуіне үлкен серпін берген аудан

әкімінің орынбасары Азамат Сафималиұлына «Спорт жұлдыздары» спорттық-патриоттық басылымында №5(56) 29 мамыр 2015 жыл жарық көрген «Ел намысының туын көтерген азамат» атты мақалада жарысты үш күн бойы көре отырып алғысымды айтқан болатынымын.

«Адамдық борышын – халқына еңбек ету» деп қазақ философы Шәкәрім Құдайбердіұлы айтқандай, халқына берері мол жоғарыдағы аталған азаматтарға толағай табыс, зор денсаулық, отбасыларының амандығын, шығармашылық ізденіс, биіктерден көріне беруді тілейміз.

Аскар Әбубәкіров, 2011 жылғы 7-ші қысқы Азия ойындарының Алау эстафетасының алаугері, «Ұлы Дала қырандары» республикалық қоғамдық әлеуметтік-мәдени қозғалысының съезд делегаты

СОСТЯЗАНИЯ ЛУЧШИХ РАКЕТОК

В Уральске прошел пятидневный международный турнир по бадминтону среди мужчин и женщин «Condensat Apacs Kazakhstan International Series», в котором приняли участие представители 20 стран мира, всего более 120 спортсменов. Такие соревнования на территории Центральной Азии в истории мирового бадминтона проводятся впервые.

– Побед на международном уровне у нас пока нет, есть восьмое место среди сильнейших, но я думаю, что все впереди. У Казахстана еще никогда не было лицензий на олимпийские игры по бадминтону. Мы пробовали пройти в прошлый отборочный цикл, но не хватило финансирования. Мы посетили всего четыре турнира, хотя нужно было посетить 20. Если на этот раз у нас получится посетить все запланированные турниры, то лицензия у Казахстана будет.

– Раньше у нас не было международных официальных турниров, - отмечает государственный тренер РК по бадминтону Малик Бейсалиев. - Учитывая очень бурное развитие бадминтона в Западно-Казахстанской области, федерация бадминтона и Комитет по спорту приняли решение провести этот турнир именно в Уральске. Здесь отличные условия, новый зал. Соревнования в Уральске на профессиональных кортах со специальным покрытием проходят впервые. Я думаю, что этот турнир даст еще большой толчок для развития этого вида спорта.

Система соревнований такова: в течение

Турнир дал возможность спортсменам побороться за рейтинговые очки, необходимые для получения лицензии для выступления на XXXI летних Олимпийских играх 2016 года в Рио-де-Жанейро (Бразилия).

Абсолютная чемпионка Казахстана Вероника Сорокина в бадминтон играет уже 20 лет.

- Сейчас мы боремся за олимпийские лицензии, - говорит первая ракетка Казахстана.

года – с мая 2015 по май 2016 года участники набирают очки. Чем больше игр, тем больше очков. После чего проходит отбор для участия в Олимпиаде.

По словам государственного тренера, бадминтон в Азии, Японии и Малайзии является национальным видом спорта, поэтому казахстанским игрокам пока сложно пробиться наверх. Но благодаря активному развитию есть надежда на скорый рывок.

Серьезную подготовку перед турниром прошел судейский корпус, в который входит более 40 судей на вышках и на линиях. Все они представляют Западно-Казахстанскую область. Главным судьей турнира – представитель Индии господин Синг Ходам Гуанесвар и главный секретарь Аскар Орманов удовлетворительно оценили работу судейского корпуса.

Финальные матчи во всех игровых категориях подвели итог пятидневному празднику спорта, который не оставил равнодушными сотни уральцев и гостей города, посетивших в эти дни универсальный спортивный комплекс фитнес-центра «Энергия», где проходил турнир.

Первыми вышли на корт финалисты женского парного разряда. Россиянки Татьяна Бибик и Ксения Поликарпова в двух партиях победили иранских спортсменок Негин Амрипур и Агае Хаджайя Сорайя.

В одиночном мужском разряде чемпион России Владимир Мальков в двух партиях в достаточно упорной борьбе победил также россиянина Анатолия Ярцева.

В женском одиночном разряде россиянка Евгения Косецкая сломила сопротивление бельгийки Лиан Тан в двух партиях.

В мужском парном разряде более сыгранными и точными в защите и атаке стали малазийские спортсмены Мин Чун Лим и Вей Хун Он, победившие в нелегком матче российскую пару Вадим Новоселов – Гордей Косенко.

Завершился турнир финальным матчем в смешанном парном разряде. Одна из сильнейших российских смешанных пар Анатолий Ярцев – Евгения Косецкая уверенно победили малазийскую пару Болриффин Хайрул Тор – Син Эр Эн в двух партиях.

В своем поздравительном слове господин Чуй Вен Шен отметил большой организационный успех прошедшего в Уральске турнира. Он также поблагодарил за работу всех его участников и отметил памятными подарками организаторов и спонсоров турнира.

Оксана КАТКОВА, Аскар АБУБАКИРОВ фото автора

ҚОЛЖАЗБАЛАР АВТОРЛАРЫҢА КЕРІ ҚАЙТАРЫЛМАЙДЫ. ДИРЕКТОРДІҢ ДӨЛДІТ ҮЙІНІ АВТОР ЖАУАПТЫ. ЖАРИЯЛАНЫМ АВТОРЛАРЫҢЫҢ ШІКІЛЕРІ РЕДАКЦИЯ ҚОЖАРАСЫН БІЛДІРМЕЙДІ.

МЕНШІК ИЕСІ:
М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университеті.
Газет айына бір рет шығады.

Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 14.06.1995ж. тіркеліп, тіркеу туралы нөмірі №11390-Г куәлігі берілген.

ҚР Байланыс және ақпарат министрлігі Ақпарат және мұрағат комитетінің келісімімен мерзімді баспасөз басылымдарын және (немесе) ақпарат агенттіктерін 10.12.2012ж. қайта есепке алу туралы №13213-Г куәлігі берілген.

Индексі 090006. Таралымы 2000

РЕДАКТОР:
Марта Орынбасаровна ДЖУМАГАЛИЕВА
ТІЛШІЛЕР:
Ақсана ЖҰМАБАЕВА,
Корректор: Ақзия Адиловна Ниязғалиева
БЕТ ҚҰРУШЫ & ДИЗАЙН:

РАХАТ КАМЕНОВ
ФОТОСУРЕТ:
Рафхат ХАЛЕЛОВ, Оқу теледидары және графикалық жобалау зертханасы

Газет Редакциялық баспа орталығында теріліп, беттелді. «Полиграфсервис» ЖШС баспаханасында басылды.